

ANT

Haftalık Dergi • 10 Ekim 1967 • Sayı: 41 • 125 Kuruş

SENDİKACILAR
VE GENÇLİK
AMERİKA'YI
KOVUYOR!

HAFTANIN NOTLARI

2 ekim

Aybar konuştu

■ TİP Kartal İlçe Kongresi'nde Genel Başkan Mehmet Ali Aybar bir konuşma yaparak Türkiye'nin ekonomik ve mali iflâsa doğru sürüklendiğini, Demirel'in dar boğazı geçebilmek için Moskova yolunu tuttuğunu, Amerika'ya bağımlı kaldıkça kalkınmanın gerçekleşmeyeceğini söyledi ve doğu meselesi üzerine şöyle dedi: «Bütün iktidarlar doğuya üvey evlat muamelesi yapmıştır. Bu geri bırakılmış ekonomi bölgesinde yaşayan emekçilere ikinci derecede vatandaş gözü ile bakılmaktadır. Aslında burada da mesele bir sınıf meselesidir. Zira doğunun büyük ağaları ikinci derecede vatandaş durumunda değildir. Memleketin ister doğusunda ister batısında yaşasınlar, fakara halk kitlelerinin menfaati müşterektir.»

3 ekim

Nükleer mayınlar

■ Türkiye Millî Savunma Bakanı Topaloğlu, nükleer mayınlar konusunda bir açıklama yapmaktan ısrarla kaçınırken, Amerikan Savunma Bakanı McNamara Amerika'ya döndüğünde bir demec vererek Türkiye'nin Sovyet sınırına nükleer mayınlar yerleştirilmesi talebinde bulunduğunu açıkladı. McNamara, bu isteğin bir kışkırtma sayılamayacağını ve Amerika tarafından desteklenebileceğini de söyledi. Sovyetler'le dostluk kurmaktan ve Karadeniz'i bir barış gölü haline getirmekten sözettiği bir sırada, patlaması halinde Türk vatandaşlarının da hayatına kastedebilecek bu mayınlara Topaloğlu'nun talip olması, AP dış politikasının tutarsızlığını bir kere daha ortaya koymuştur.

4 ekim

Nazi tehlikesi

■ İkinci Dünya Savaşı'nda milyonlarca insanın kaybına sebep olan Nazi hareketi, Almanya'da yeniden yayılmağa ve ciddi bir tehlike haline gelmeğe başladı. Neo-Nazi hareketini temsil eden Ulusal Demokrat Parti, Bremen eyalet seçimlerinde 100 üyelî meclise sekiz üye sokmağa muvaffak oldu. Ulusal Demokrat Parti, bugün Almanya'nın 16 eyaletinin 6'sının meclislerinde temsil edilmektedir. Partinin yeni genel başkanı Adolf Von Thadden, parti içindeki çekişmelerin sona erdiğini ve yakında daha büyük gelişmeler kaydedeceklerini söyledi. Nazilerin ilerlemesi, bütün dünyada endişe ile izleniyor.

5 ekim

İşçi satışı

■ Memlekette gerçek kalkınmayı gerçekleştiremeyen ve tatmin edici iş sabahları açamayan iktidar, Almanya'na Türk işçilerine yol vermesinden sonra şimdi de Avustralya'ya işçi satmak üzere anlaşma yaptı. Türkiye ile Avustralya arasında Ankara'da imzalanan anlaşmaya göre, Almanya'ya gitmek için sırada bekleyen Türk işçilerine Avustralya'ya gitmekte öncelik tanınacaktır. İlk işçi kafillesi ise, Kasım ayı içinde Avustralya'ya gönderilecektir. Bu anlaşma ile, Türk işçileri vatanlarından ve ailelerinden kopartılarak binlerce kilometre uzakta yabancı kapitalistlere, oranın standardına göre çok düşük ücretlerle sömürtilürülecektir.

Traktör ithali

■ Traktör ithaliyle ilgili çeşitli yolsuzluk söylentileri çıkmaları üzerine TİP Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu Meclis Başkanlığına başkan tarafından cevaplandırılması isteğiyle bir soru önergesi verdi. Nebioğlu, 1967'den beri ne kadar traktör ithal edildiğini, markalarının neler olduğunu, makîyet fiyatı ile çiftçiye satış fiyatı arasında ne kadar fark bulunduğunu sordu. Nebioğlu'nun sorusu dürüst şekilde cevaplandırıldığı takdirde, Türk köylüsünün traktör ticareti yüzünden nasıl istismar edildiği ve arada nasıl milyonlar vurulduğu ortaya çıkacaktır.

Sonora Buğdayı Skandalı

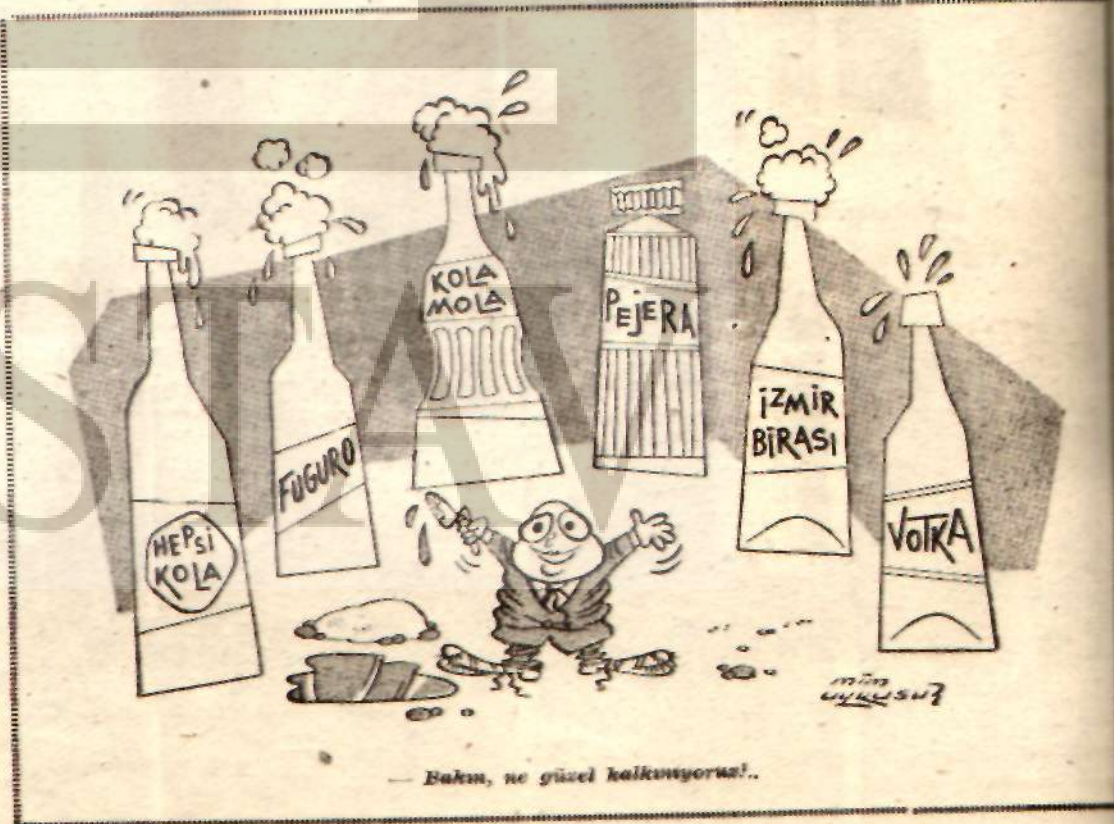
Türk pamukçuluğunu mahvotmek üzere Amerika tarafından Türkiye'ye benimsettirilmede çalışan ve Tarım Bakanı Bekir Dağdaş tarafından ekimi teşvik edilen Sonora - 64 tohumluk buğdayında kurt çıkması, bilim adamlarıyla bakan arasında polemik açılmasına sebep oldu. Türkiye Nutrisyon ve Diyetetik Genel Başkanı Prof. Dr. Kâzım Aras ile Doç. Dr. Osman Koçtürk ortak bir bildiri yayınlayarak Sonora - 64'ün halkın sağlığı bakımından tehlike teşkil ettiğini bildirdiler ve gerekli tedbirlerin alınmasını istediler. Bildiride, bu buğday yüzünden Meksika'da sehirleşme olayları görüldüğü belirtilmekte ve Tarım Bakanı bu buğdayı savunmakla suçlanmaktadır. Nitekim, Dağdaş da bu bilim adamlarına verdiği cevapta buğdayların kurulu değil, bencekli olduğunu ileri sürerek Sonora - 64'ü savunmaktadır. Sonora - 64 skandalı üzerine çatışma önümüzdeki günlerde daha da büyüyecektir.

Çin'in 18. yılı

■ Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 18. yıldönümü Pekin'de milyonlarca işçi, asker ve çiftçinin iştirakiyle kutlandı. Başkan Mao'nun uzun zamandan beri ilk defa halk huzuruna çıktığı törende kızıl muhafızlar büyük bir geçit resmi yaptılar. Çin, sosyalist rejimde hızlı bir kalkınma hamlesi yaparak bugün Amerika'yı füze-savar kuşağı kurmağa mecbur edecek kadar büyük teknik gelişme kaydetmiştir. Törenle Savunma Bakanı Lin Piao, Çin'in bugün her zamankinden daha kuvvetli olduğunu söylemiştir.

Açıkta kalanlar

■ Eğitim sistemindeki bozuluk bu yıl da, 35 bin lise mezununun açıkta kalmasına sebep olacak... Resmi makamların açıklamalarına göre, mevcut üniversite kadrosuna göre liselerin fazla mezun vermesi, bu dengesizliğe sebep olmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı, denge temin etmek için şimdi de liselerden mezun olmayı zorlaştıracak tedbirler peşinde koşmaktadır. Böylece fakir halk çocuklarının yüksek eğitim görmeleri imkânsız hale getirilmektedir. Varlıklı ailelerin çocukları ise özel okullarda para karşılığı okuyarak istedikleri eğitimi görebilmektedirler.

— Bakın, ne güzel kalkınıyoruz!..

Vakıf oyunu!

■ Büyük işadamlarının önyak olduğu Türk Eğitim Vakfı resmen çalışmaya başladı ve günlük gazetelerde geniş ölçüde reklamı yapıldı. Başta Nejat Eczacıbaşı ve Vehbi Koç olmak üzere işadamları "eğitim alanında gittikçe artan istekleri devlet bütçesinden karşılamak imkanı bulunmadığını" bildirerek diğer zenginleri de vakfa katkıda bulunmaya çağırıyorlar. Oysa, devletin eğitim ihtiyacını karşılayamamasının nedeni, ekonomik hayatı özel sektörün kontrol altında bulundurmastır, buna karşılık çok düşük vergi ödemesidir. Bugün eğitim davası için fedakarlık yapar gibi görünen işadamları, aslında vakfa verdikleri paraları vergi matrahlarından düşürerek neticede yine kârlı çıkacaklardır. Üstelik, vakıf parasıyla okutulanların özel sektör yararına boyunları yakanacaktır.

Ç. Özek'in davası

■ Sıhhi durumu müsait olmadığı için Kasımpaşa Askeri Hastanesi'nin raporuyla askerlikten muaf tutulan İstanbul Üniversitesi Doçenti arkadaşımız Çetin Özek'in, sağcı çevrelerin tahrikleri neticesinde yeniden muayeneye sevk edilmek istenmesi üzerine Danıştay'da açtığı davanın görülmesine bağlandı. Danıştay ilk olarak, Özek'in tekrar muayeneye sevk konusundaki davaya sonuna kadar tehir-i icra kararı verdi. Özek, hakkında gerçeğe aykırı yayın yapanları da mahkemeye verecektir.

AP'de kararsızlık

■ Doğuya açılış gösterileri yaparken Amerika'ya bağımlı olduğu geçen hafta ortaya çıkan Adalet Partisi, kendi bünyesinde de cenazelerin ve Turhan Dilligil'in partiden ihraçı konularının yarattığı çalkantı içinde bulunmaktadır. Yargıtay daire başkanlarının verdiği karara göre, Turhan Dilligil 4 Kasım'a kadar partiden ihraç edilmediği takdirde AP kapatılabilecektir. Esasen son zamanlarda Bayar'a oynadığı bilinen Dilligil'in ihraç edilmesi aslında Demirel'in de işine gelecektir. Demirel bu arada, parti grubunda yolsuzluklara karşı mücadele açan Zonguldak Milletvekili Ekmei Çetinel'i de AP'den ihraç ettirmeğe çalışmaktadır. Cenazelerin alilelerine teslimi konusunda ise hükümet İmralı Cezaevi Müdürlüğü'ne gerekli talimatı vermiştir. Cenazeler bugünlerde Eyüpsultan'a gömülecektir. Mezarların yeri şimdiden ziyaretgâh haline getirilmiştir.

Fethi Naci gitti

■ Dergimiz kurucularından ve başyazarımız Fethi Naci, davetli olarak Macaristan'a gitti. Fethi Naci, Macaristan'da çeşitli incelemelerde bulunacak ve izlenimlerini dönüşünde ANT'a yazacaktır.

TİP dâva açtı

■ Hacettepe Üniversitesi kuruluş kanununun iptali için TİP Anayasa Mahkemesinde dâva açtı. Kanuna usûl ve esas yönünden itiraz edilmektedir.

Olay çıkardılar

■ TİP Genel Başkanı Aybar, Ankara'da bir konferans vererek Vietnam - izlenimlerini anlattı. Aybar'ın konferansı sırasında AP Kurşehir Milletvekili Mehmet Gürün, çevresindeki bir küçük grupla birlikte konuşmaya müdahale etmek istediysen de, dinleyiciler tarafından susturuldu. Aybar'ın Vietnam Savaşı'na içyüzünü anlatan konuşması büyük ilgiyle izlendi. Öte yandan Aybar, pazar günü de İstanbul'da TİP Beşiktaş İlçe Kongresi'nde bir konuşma yaparak hükümetin tutumunu şiddetle eleştirdi.

Wilson'a ihtar

■ İngiltere'de İşçi Partisi Kurultayı sona erdi. Kurultay'da işçiler, Amerika'nın Vietnam politikasını şiddetle takbih eden bir karar suretini kabul ettiler, buna karşılık Wilson Hükümeti'nin Ortak Pazar politikası Kurultay tarafından onaylandı. Bundan sonra Wilson'ın Vietnam konusunda Amerika'nın dümen suyundan ayrılması gerekmekte ise de, parlamento grubunun desteğine güvenen Başbakan'ın yine de Amerika'yı desteklemekte devam edeceği sanılmaktadır.

Yenecek gıda yok

■ Prof. Kâzım Aras ile Doç. Osman Koçtürk bir bildiri yayımlayarak "Türkiye'de hiçbir gıda maddesinin rahatlıkla yenilemeyeceğini, meselâ sucukların yüzde 69'unda koli grubu mikroplar bulunduğu" açıkladılar.

DOĞAN ÖZGÜDEN

GO HOME, YANKEE!

YANKEE emperyalizminin, kendi çıkarlarını sürdürmek için Türk toprakları üzerinde tezgahladığı kirlî oyunlar birbirini izliyor. Son hafta içinde grev kırıcılıktan tutun da, Vietnam'da yetiştirilmiş Amerikan paraşütçülerini "tatbikat" gerekçesiyle Türk topraklarına indirmeye varuncaya kadar her şey denenmiştir. ANT'nın diğer sayfalarında bu oyunlar birer birer açıklanmıştır. Ne var ki, Amerika'nın bu kirlî oyunları artık Türkiye'de "dost" bir ülkenin iyilik gösterileri olarak kabul edilmemekte, hiç değilse uyanmış ve bilinçlenmiş aydın, işçi ve gençlik çevrelerinde gereken tepkiyi görmektedir. O kadar ki, İstanbul'a sırf gövde gösterisi yapmak ve mürettebatına kadın sağlamak için gelen Amerikan 6. Filosu'nun Komutanı dahi, yirmi iki yıldan beri ilk defa, gençliğin tepkisi karşısında, Dolmabahçe'den karaya çıkamamış, helikopterle Yeşilköy'e inmek zorunda kalmıştır. "Derin - İz" tatbikatı sırasında Türk subayları, karargâha Amerikan bayrağı çektilerimemişlerdir.

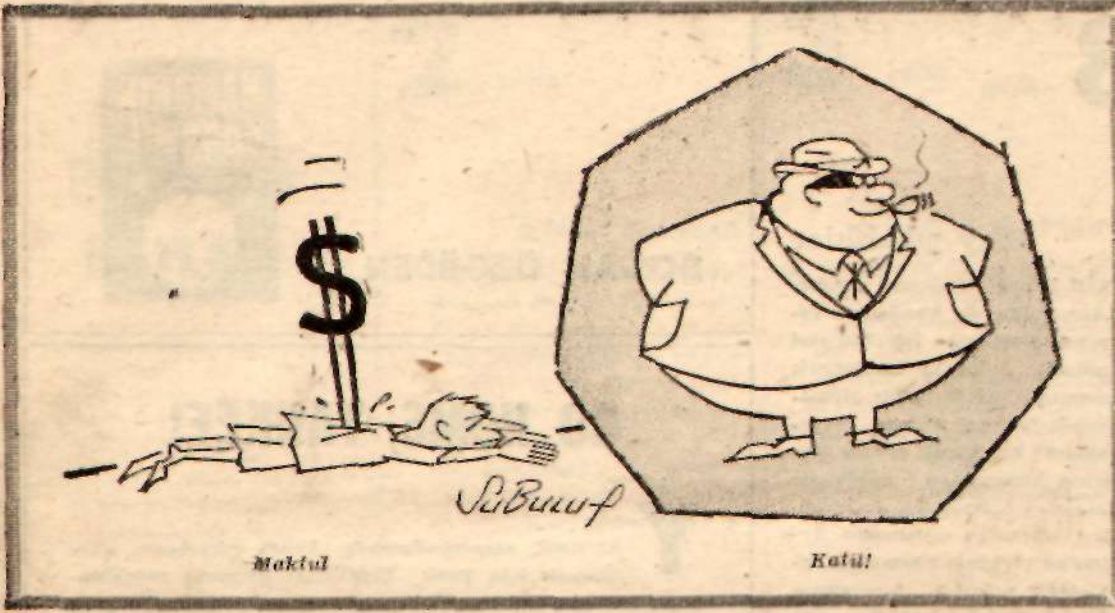
iKTİDARIN ihanetine ve mağahına rağmen, Amerika'nın kirlî oyunları, bugün için hiç değilse belli çevrelerde tepki görmekte ve bir kısmı akim bırakılabilmektedir. Muhakkak ki bu tepki giderek tüm halka mal olacak ve Amerika ile uzaklarının Türkiye'de barınmasına imkân kalmayacaktır. Bilinçli bir halkın iradesiyle bu kirlî oyunların üstesinden gelmek, zor da olsa, mümkündür! Ancak, oyunlar içinde bir oyun vardır ki, hemen bugünden gereken uyanıklık gösterilmezse, çok yakında Türkiye'nin başına büyük belâ olacak ve bu belâ ile başetmeğe irade gücü de yetmeyecektir... Evet, Yankee emperyalizmi en kirlî oyununu Doğu Anadolu üzerine oynamaktadır. CHP de, DP de, AP de dahil, gelmiş geçmiş iktidarların yıllar yılı ağalar, şeyhler ve beylerle işbirliği yaparak çilekeş Doğu halklarını ihmal etmiş ve iliklerine kadar sömürülmesine göz yummuş olması da, bu en kirlî oyun için gerekli ortamı hazırlamıştır. Amerikan emperyalizmi de, CHP iktidarının izniyle "Barış Gönüllüsü" adı altında ajanlarını Doğu'ya sokarak etnik grupları bu kirlî oyun için kışkırtmıştır.

YANKEE emperyalizminin oyunu iki aşamalıdır. Birinci aşamada, Doğu'nun emekçi halklarını da, din, dil, ırk, mezhep farkı gözetmeden batının emekçi halklarıyla aynı safta toplayarak kendilerini sömürönlere karşı birleşmeğe, mücadeleye çağırarak sosyalistleri "bölgelik yapıyorlar" gerekçesiyle siyaset sahnesinden silmek hesabı vardır... Nitekim, "Doğu Mitingleri"ni bahane ederek TİP'in başına böyle bir çorap örmek için Amerika'nın Türkiye'deki masaları dosyalar hazırlanmaktadır... Ama bu oyun sökmeyecektir. Çünkü Türkiye'de yargıçlar vardır... Ve bu oyunu yürütemezse, ilerde anti-emperyalist hareketin güçlenmesi ve dünya konjonktürü'nün aleyhine gelişmesi karşısında Ortadoğu'dan ve Türkiye'den çekilmek zorunda kalırsa, Amerika o zaman petrol bölgesini kontrolunda tutabilmek için oyunun ikinci aşamasını deneyecektir. Bu, Doğu'daki Kürt topluluğunu Türkiye'den kopartarak Amerikan uydusu bir hareket yaratmaktır. Faşist ve kafatasçılara hezeyanları da bunu kolaylaştırmaktadır... Barış gönüllüleri bu çatışmanın, Türkiye'yi bir içsavaşa sürüklemenin silsili hazırlığı içindedir. Türk sosyalistleri bu kirlî oyunları görmüşlerdir. Onun içindir ki, Türk sosyalistleri, sömürülen, ezilen, hor görülen emekçi kitleleri, hangi dünden, hangi dilden, hangi ırktan olursa olsun asıl düşmana karşı bir araya getirerek hayırlanmaktadır: GO HOME, YANKEE!

Profesyonel grev kırıcılar

Türkiye'de Amerikan sermayesinin Türk işçisini sömürmesine karşı Singer işçilerinin giriştikleri grev hareketi çeşitli grev kırma çabalarına rağmen devam etmektedir. Ankara'daki bir işyerinde geçen hafta Amerika'dan getirtilen profesyonel grev kırıcılar, cam kırarak mal çıkartmak istemişler ve bu yüzden olaylar olmuştur. Bu konudaki haberimiz beşinci sayfadadır.

RIZA KUAS:
"6. Filo
Akdeniz'de
salim bir
lekedir!"

Genglik ve işçi liderleri Yankee emperyalizmine karşı mücadele açtı

"AMERİKA'YI MUTLAKA KOVACAĞIZ!"

TÜRK dış politikasında o-
lumlu bir açılış gibi görünen
Türk - Sovyet ortak bildirisinin
yayınlanmasından bu yana Tür-
kiye'de geçen olaylar, Süleyman
İktidarının paçasını Amerika'ya
adamaklı kapırdığını ve Türk
halkının Amerika ile mağalarını
Türkiye'den kovmadan kendi
başına hiçbir şey yapamayacağı-
nı bütün açıklığıyla ortaya koy-
muştur.

Türk - Sovyet bildirisinin ya-
yınlandığı 20 Eylül'den sonra
geçen bir haftanın gelişmelerini
dikkatle izleyenler şu bazın
manzara ile karşı karşıya kal-
mışlardır:

● Amerika'nın Komünist Çin
nükleer saldırısından nasıl ko-
runacağı Ankara'da tartışılmış
ve nükleer mayınlar üzerine pa-
zarlık yapılmıştır.

● NATO tarafından düzenle-
nen "Derin - İz" askeri tatbika-
tı için Vietnam'da savaşmış bin-
lerce tecrübeli Amerikan askeri
bir çarpıda Anadolu topraklarına
havadan indirilmiştir.

● İzmir'de binbir rezalet çı-
karan Amerikan 6. Filosu, İs-
tambul'dan dönen ısgallinden
kuruluşunun 45. yıldönümünde
aynı İstanbul'a girerek Boğaz-
ı'nda demirlemiştir.

● Stratejik önemi kalmayan
Gölcük'teki Amerikan üssünün
Türk Hava Kuvvetleri'ne dev-
rinden sonra Amerika, Türki-
ye'ye haber vermeden öteki üs
ve tesislerini genişletmeğe ba-
şlamıştır.

● Amerikan üs ve tesislerin-
deki Harp İş grevi, NATO Baş-
komutanlığı'nın isteği üzerine
Süleyman iktidarınca ertelen-
miştir.

● Doğu Anadolu halkının "İs-
mal edilemezlik"ten kurtulmak i-
çin düzenlediği mitingler, Tür-
kiye'deki anti-emperyalist ve
anti-kapitalist halk hareketini
yıkarak üzere Amerika'nın ma-
ğaları tarafından istismar edil-
meğe başlanmıştır.

● Singer Grevi'ni bozmak i-
çin Amerika'dan özel "grev kı-
rıcı"lar getirilmiştir.

● Türk pamukçuluğunu öl-
dürmek, daha çok tarım ilacı ve
gübre satabilmek amacıyla A-
merika'nın verdiği Sonora - 64
adlı kurulu tohumluk buğdaylara
Süleyman iktidarı sahip çıkmış-
tır.

Halkın tepkisini ölçmek ve hü-
kümet üzerindeki etkisini öğren-
mek için Amerika'nın hemen
Sovyetler Birliği gezisinin ar-
dından başvurduğu deneme bi-
mişler. Sonuç, Amerika'yı sevin-
direcek, Türk halkını düşündü-
recektir.

■ **Sovyet Rusya'ya
karşı Türkiye'de
savaş hazırlığı**

Türk Genelkurmayı'nda özel
olarak hazırlanan salonda Ko-
münist Çin nükleer saldırısından
Amerika'nın nasıl korunacağını
tartışılmasından ve nükleer ma-
yınlar üzerinde yapılan pazarlık-

tan sonra Karadeniz'de NATO
"Derin - İz" tatbikatı başlamış-
tır. Vietnam'da savaşmış bin-
lerce tecrübeli Amerikan askeri,
Avrupa'daki üslerden alınarak
bir çarpıda Anadolu toprakları-
na indirilmiş, bu arada gazete-
lere Sovyet gemilerinin NATO
tatbikatını yakından izlediğini
gösteren fotoğraflar dağıtılmış-
tır.

Bir yandan Sovyetler Birliği
ile silahsızlanma, iyi ilişkiler,
karşılıklı güvenlik konularında
görüş birliğine varıldığı ortak
bildiri ile açıklanmış, öte yan-
dan Amerika ile ortaklaşa, Sov-
yet Rusya ile nasıl savaşılaca-
ğı gerçek mermiler ve araçlarla
prova edilmiştir.

Anadolu topraklarında Sov-
yetler Birliği'ne karşı savaş ha-
zırlıkları devam ederken üsler
üzerine oynanan bir Amerikan o-
yunu da meydana çıkmıştır. Bi-
lindiği gibi, Ankara'nın Gölbä-
şi semtindeki manzara Ameri-
kan üssü, stratejik önemi kal-
madığı, üstelik çok da ağır ekö-
nomik yük olduğu için Türk Ha-
va Kuvvetleri'ne devredilmiş ve
olay gerek Türk, gerek Ameri-
kan yetkilileri tarafından büyük
bir reklam kampanyası içinde
kamuyuna duyurulmuştur. Fak-
kat bunun hemen ardından ge-
çen haftanın başında Amerika'n-
nın Türk Hükümeti'ne haber ver-
meye bile lüzum görmeden Tür-
kiye'deki üç üssünü genişletip
takviye ettiği ortaya çıkmıştır.
Gazetecilerin bu konudaki ısı-
rarlı soruları karşısında Dışiş-
leri Bakanlığı sözcüsü şu açık-

lamada bulunmuştur: "Söz ko-
musu ilave ve tadiller hakkında
hükümetimize Amerika Birleşik
Devletleri Hükümeti'nden bir
müracaat vaki olmamıştır..." Bö-
yle bir çeşit malumu ilân olmuş-
tur!

■ **Profesyonel grev
kırıcları ve üsler-
deki grev**

Türkiye'deki Amerikan şirket-
lerinin emek sömürücülüğüne
karşı Türk işçisinin giriştiği
grevler sırasında hükümetin ta-
kondığı tutum da, Amerika'nın
ekmeğine yağ sürcek mahiyet-
tedir. Grev halinde olan Ameri-
kan sermayesine ait Singer ma-
ğazalarından birinden geçen haf-
ta başında sabaha karşı cam kı-
rılarak mal kaçırılmaya teşebbüs
edilmesi, Amerika'dan özel ola-
rak grev kırıcılar getirildiğini
ortaya çıkartmıştır. Ankara'da
grev halindeki Singer mağaza-
sının camları kırılarak mal ka-
çırılmasına tanık olan apartı-
man kapıcısı Ahmet Özdemir,
teknik ressam Yalçın Erdem,
bekçi Hamit Özkaya, kadın ter-
zisi Osman Akkaya, 4. Sulh Ce-
za Mahkemesi'nde yaptıkları
tanıklık sırasında Amerika'lı
profesyonel "grev kırıcı"ların
nasıl ellerine havlu sararak
camları kırdıklarını bütün ay-
rıntılarıyla anlatmışlardır. Kesin
ifadelere ve delillere rağmen bu
profesyonel "grev kırıcı"lar po-
lis tarafından her nedense bugü-
ne kadar yakalanmamıştır.

Amerikan üs ve tesislerindeki
Harp İş Grevi'ni kırmak için
Amerika'dan uzanan getirtmeye
dahi lüzum kalmamış, bu iş için
NATO Başkomutan Lemnitzer'in
Paris'ten Ankara'ya bir tele-
fon etmesi yetmiştir. Ancak Da-
mıstay, grevin ertelenmesinde
"mülk güvenliği"le ilgili bir za-
ruret görmemiş ve hükümetin
kararını bozmuştur. Böylece, A-
merikan Tumpene Şirketi, ü-
zerlerine Amerikan itlerini sal-
dırdığı Türk işçileriyle anlaş-
mak zorunda kalmıştır.

■ **"Üs yok tesis
var" veya "kurul yok
böcek var!"**

Propogandasını bizzat Tarım
Bakanı Bahri Dağdaş'ın yaptığı
"Sonora - 64" adlı tohumluk
buğdayların kurulu çıkması ve
Türk halkının sağlığını tehdit
etmesi, geçtiğimiz hafta içinde
günün konusu olmuştur.

Amerika Birleşik Devletleri'n-
in dünya pamuk piyasasında
istediği gibi at oynatabilmek i-
çin tezgahlayıp Bahri Dağdaş'a
uygulattığı plan gereğince So-
nora - 64 buğdayı Çukurova ve
Ege'de yetiştirilecektir. Özel
bir takım şeyler isteyen bu to-
humluk buğday yüksek verimli
olduğundan böceklerle karşı da-
yanamayacak ve Amerika'dan
milyonlarca dolarlık tarım ilacı
ve gübre ithal edilecektir. Ek-
meğimizi de zeytinyağı gibi teh-
likeli bir madde haline getirebili-
cek bu tip buğdaylardan yedi-

gi tesbit edilen Meksika'nın Tijuana kasabası halkından 17 çocuk ölmüş, 250 kişi de hastaneye kaldırılmıştır.

Bildirilerle bu gerçekler açıklanıp görevliler ve kamuoyu uyandırırken, ithal işlemi tamamlanarak Türkiye'ye özel çuvalalarda gelmiş 20 bin ton Sonora - 64 tohumluk buğdayında "Ambar kambur böceği" adlı kurt olduğu görülmüştür. Tohumluk Amerikan buğdaylarının kurtlu olduğu yolundaki açıklamalara ilk tepki, Demirel'in Tarım Bakanı Dağdaş'tan gelmiştir. Çok şatafatlı bir Amerika gezisi sonunda Türkiye'de ithal edilmesinde bir sakınca olmadığını açıklayan Dağdaş, büyük bir sorumsuzluk içinde kurtlu buğdaylar için "Bana bunlardan ekmek

rekçesiyle bu tek sosyalist partinin kapatılması için İçişleri Bakanlığı'nın hazırlıklar yaptığını yazmıştı. Çetin Altan ve İlhan Selçuk da, bu konu üzerinde durarak emperyalizmin Doğu Anadolu üzerine nasıl tehlikeli bir oyun oynadığını halkoyuna açıklamışlardır. Fikir Kulüpleri Federasyonu İstanbul Sekreterliği de bir bildiri yayınlarak "Doğunun geri bırakılmışlığını ortaya koymayı amaçlayan bu mitinglere karşı yapılan tezvir ve iftiraları, Türkiye'de girişilen yeni bir oyunun tezgahlanması olarak yorumluyoruz. İnancımız odur ki, bu oyun Türkiye'de çığ gibi büyüyen anti-emperyalist ve anti-kapitalist halk hareketini yık-

Komprador Karaborsacı Değildir

Yaşar Kemal

1 — Geri kalmış memleketlerin burjuvası komprador burjuvadır.

2 — Yapılan sosyolojik araştırmalara göre geri kalmış memleketlerde kompradorluğa bulaşmamış burjuva yoktur. Ya da pek azdır. Devede kulak.

3 — Bu burjuvalar, dış burjuvazinin a-jalarıdır. Onların faydalarını memleketlerindeki bekleşimdir. Yani bir çeşit eski sömürgeciliğin ALBAYLARININ yerini tutmuşlardır.

4 — Türkiye'deki burjuvaları ele aldığımız zaman kompradorluğa bulaşmamışını çok az buluruz. Belki de hiç bulamayız.

5 — Türkiye'deki burjuvaların çoğunluğu bir tek işle yetinmezler. Elleri bir çok iş kolunda birdendir. Örneğin, bir zengin çiftlik sahibiyse, onun fabrikası da vardır, olmuştur. Bir fabrikatörün de çiftlikleri olmuştur. Bunların her ikisi de büyük küçük ya da bir banka kurmuş, ya bir bankaya ortak olmuştur. Bir de ithalat, ihracat şirketleri vardır bunların. Bir de parça satan dükkanları, bir de makina satan mağazaları. Nakliyat şirketleri, boyalı gazoz fabrikalarına da el atmışlardır.

6 — Basının büyük bir kısmını da kontrolleri altına almışlardır.

7 — Din kurumlarını da kontrolleri altına almışlardır.

8 — İktidarda olanlar da bunlardır.

9 — Bu bir sınıf niteliğini gösterir. Bu geri kalmış memleketin burjuva sınıfıdır. Yani bir karaborsacı sebekesi değildir. Uyuşturucu madde sebekesi de değildir.

10 — Komprador burjuvayla mücadele karaborsacı bölüğüyle yapılacak mücadeleden ayırtamaz. Karaborsacı sebekeyi suç üstü yakalar içeri tükürsün iş biter. Geriye kalan burjuvalar da alışverişlerini sürdürür giderler.

Halbuki Türkiye'deki burjuvalar yeni bir sınıftır. Bazı kişileri şaşırtan, onlara Türkiye'de burjuva sınıfı yok dedirten, bu burjuvaların klasik tariflere uymayan yeni özellikleridir. Billuresi gereken nokta, zaman ilerledikçe sınıfların yeni kiplara girmeleri, yeni bir çok özellikler göstermeleri, yeni menfaatlere göre kalıp değiştirmeleri, kendilerini ayarlamalarıdır. Geri kalmış memleketin proletaryası da, belki ayrıcalık gösterir. Sömürgecilerin memleketlerindeki proletaryanın da durumu başkadır. Klasik tariflere sığmaz. Ama nereye gitsen okta dört yüz dirhemdir. Burjuvazi bir sömürücü sınıftır. Ama İngiliz, Amerika burjuvaları gibi dünyayı sömüren bir burjuva sınıfı olur bu. Dünya sömürsünden kendi proletaryasına da bir pay verir. Ama Türk burjuvası gibi olur bu, kendi halkını soyar, komşusunu alır gerisini de efendisi gelişmiş memleketin burjuvasına yollar. Ve bu ekonomik durumun bozulmaması için de memleketin milli güçleriyle bir ölümlü kalın savaşına girer. Bir

sınıfın bir ihanet sebekesi niteliği kazanması, bizi şaşırtmamalı. Bu bir ekonomik oluşumdur. Bir safhadır. Bu, sosyalizme geçememiş, geri kalmış bir memleketin niteliğidir. Türkiye bağımsız olsun diye Türk milliyetçileri kıyameti koparıyor. Türkiye nasıl bağımsız olabilir. Bağımsızlık ne demektir? Türkiye Cumhuriyeti de bir zamanlar bağımsızdı. Sonu ne oldu?

Anhası minhası, sonu bir komprador burjuvasının yaratılması oldu. Ben bağımsız olacağım deyince insan bağımsız olmuyor. Bağımsızlık, temelden değiştirme oluyor geri kalmış bir memleketi. Ters yüz etmekle. Şimdi Amerika'ya karşı mücadele ediyoruz. Yurdumuzu işgal etmiş, bir işgal gücüdür Amerika. Türkiye'nin bütün milli güçlerini bir araya getirdik, Amerika'yı Türkiye'den kovduk, diyoruz. Burjuvazi ortada durdukça, başka bir Amerika yaratmaz mı başımıza?

Geride kalmış memleketlerde burjuvazi bir ihanet sebekesi niteliği gösterirken, bir takım iyi niyetlileri burjuva yoktur gibisine aldatırken, proletarya da başka bir yüz, bütün milli güçlerin anası olma niteliğini ister istemez gösteriyor. Milli güçler, köylüler, emekçi köylüler yani, bürokrasi proletarya gücü yöresinde, sosyalist düşünce yöresinde birleşmeden milli kurtuluş savaşları olmuyor. Sosyalist düşünce topyekün sömürçülüğe karşıdır. İç ve dış sömürçülüğe. Kavgı bir bütündür.

İş, Türk emekçisinin bilinçlenmesinde. Bütün mesele bu. Biz Türk emekçisini uyandırdığımızda, onu sınıfsal bilincine vardığımızda her şey halledilmiş demektir. Artık milli kurtuluş savaşları başka türlü mümkün olmuyor. Olursa da bir bocalama oluyor, işe yaramıyor. Tekrar emekte fayda var: Burjuvazi nasıl bir ihanet sebekesi niteliği gösteriyorsa, emekçi de tek milli güç niteliği gösteriyor geri kalmış memlekette. Çağımızda bunun içinde ki, milli kurtuluş hareketlerini sosyalist mücadeleden ayıramıyoruz. Ayıramayız da. Sosyalist hareketsiz, milli kurtuluş hareketi de olmadı günümüzde. bakın olmuyor da. Bakın, Cezayir'e, bakın Vietnam'a, bakın Küba'ya... Sosyalist harekettir milli kurtuluş hareketi.

Türk aydınları, Türk emekçi sınıfıyla elele vermeli. Bütün milli bölükleri de buraya çağırmalı. Emekçi sınıfı ve sosyalist düşünce yöresine toplanmalı. Bu zor iş, zaman isteyen, büyük çaba isteyen bir iş. Zor ama sağlam. Zor ama hiç başka çaresi de yok. Yan güçleri ni diyorsunuz, yan güçler sosyalist düşünce yöresinde emekçinin bayrağı altında birleşmedikçe, yan güçlerden hayır yok.

Geride kalmış ülkelerde milli kurtuluş savaşları, sosyalist düşüncenin yerleşmesi, zaferi savaşlarıdır. En güzel örneği Türkiye'de. Soyut bir milli kurtuluş savaşı olmuyormuş. Bunu biz bilemezsek artık...

SÜLEYMAN DEMİREL
(Amerikanca iktidar)

yapıp getirsinler, yerim..." demmiştir. Dağdaş her istediğini yiyebilir, fakat Türk ulusunu tehlikeye atmağa hakkı yoktur. Bu basit gerçeği inkâr eden Dağdaş, Başbakanın "Türkiye'de iş yok tesis vardır" şeklindeki kelime oyunundan yararlanarak "Buğdaylarda kurt yok, böcek var" demmiştir. Böceklerin önce surfe denilen kurt halinden kızıltı'ya, daha sonra da böcekliğe geçtiğini ortaokul birinci sınıftaki çocuklar bilmezse Tabiat Bilgisi'nden sınıfta kahırlar... Fakat, bunu bir bakan bilmez ise ve bir de kalkar Türk halkı aleyhine Amerika'nın avukatlığını yaparsa gene de bakanlıkta kalır. Çünkü "Sam Amca" öyle istemektedir...

■ Doğu Anadolu üzerine emperyalizmin yeni oyunu

Bu arada, Doğu Anadolu halkının "geri bırakılmışlık" tan kurtulmak için düzenlediği mitinglerin, Türkiye'deki Amerikan mağaları tarafından anti-emperyalist ve anti-kapitalist hareketi çöktürmek üzere istismar edileceği geçen hafta ülkenin uyanık güçleri tarafından farkedilmiştir. Hatırlanacağı üzere ANT geçen haftaki sayısında, "doğudaki mitinglerin TIP tarafından bölgecilik yapmak gayesiyle düzenlendiği" ge-

mağı amaçlamaktadır" demiştir.

Amerika'nın Türkiye'deki bu kirliliğini sürüp giderken 6. Filosu'nun İzmir'de binbir rezalete çıkardıktan İstanbul'a gelmesi ve bu şehrin düşman işgalinden kurtuluşunun 45. yıldönümünde Boğaz sularında demirleme, bardağı taşıran son damla olmuştur.

■ Amerika'ya karşı kurtuluş savaşının ilk muharebeleri

Bu olay dolayısıyla İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okulu, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği, İstanbul Yüksek Teknik Okulu Talebe Birlikleri ortaklaşa bir protesto hareketi düzenlemişler ve 6. Filo erlerinin, şimdiye kadar karaya ayak bastıkları Dolmabahçe rıhtımını cumartesi sabahı işgal ederek Amerikalıların geçmesine izin vermeyeceklerini açıklamışlardır. Bu münasebetle yayınlanan bildiri de şöyle denilmektedir: "Şमारिक Amerikalı ve Amerikan askeri için Saygon ile Türk limanları pek farketmemektedir. Onlar güzel şehirlerimizi bin cinsel boşalım merkezi olarak kullanmakta, en çok satan gazetelerin objektiflerine kucaklarında Türk kızları olduğu halde poz verebilmektedirler. 7 Ekim'den başlayarak

emperyalist donanma gidene kadar İstanbul sokakları Saygon sokaklarına benzetilmek istenecektir. İşte biz Türk gençleri olarak bu kez buna izin vermemek azmindeyiz. Amerika'ya Amerika'nın metodlarıyla karşı koymanın zamanı artık gelmiştir."

Aynı zamanda, Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri ve Laistik İş Sendikası Genel Başkanı Rıza Kuas da bir bildiri yayınlarak "Emperyalist Amerika'nın Akdeniz korsanı 6. Filosu'nu güzel Boğaziçi sularında artık görmek istemiyoruz Lozan Andlaşması'na hayır diyen bu emperyalistler, tam İstanbul'un kurtuluşunu kutladığımız günlerde Dolmabahçe'ye demir atmamakla Türk halkının bağımsızlığına

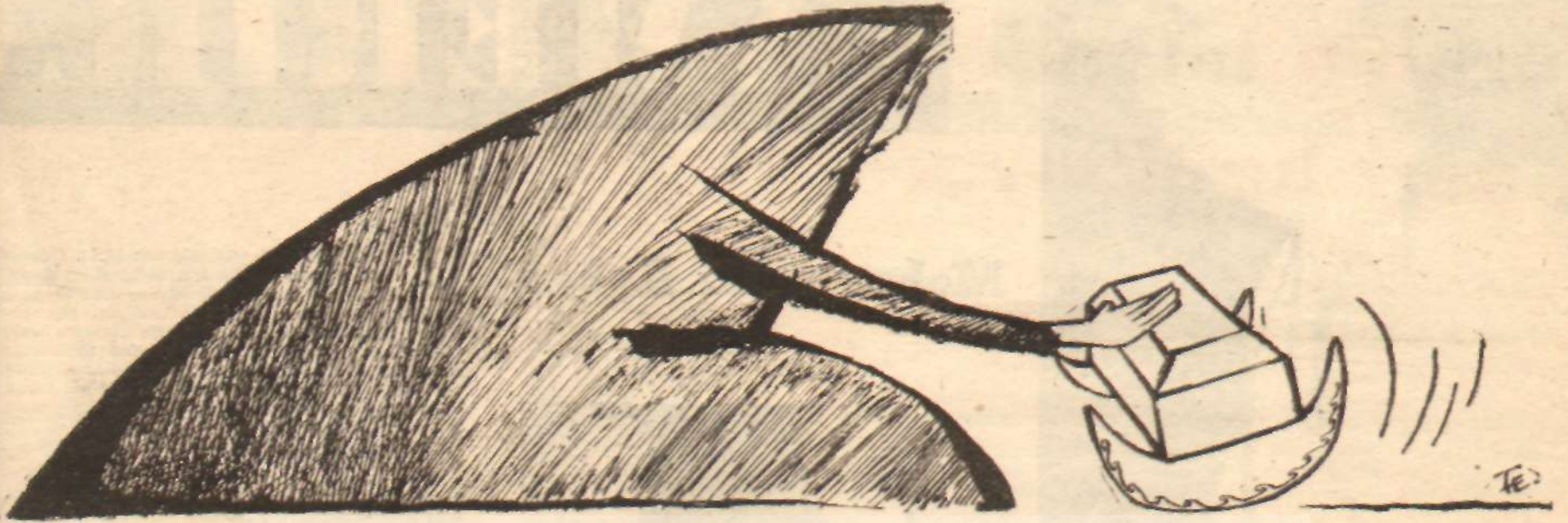
karşı gösterdikleri saygısızlığı alenen ifade etmektedirler. Geliş sebeplerini saklamak için sudan bahaneler ararken milli onurumuzu kırarak sebepleri ortaltığı yaymaktan asla utanmamışlardır. Filo kadın ihtiyarını taltim etmek için sözde İstanbul'a gelmişler. Türk halkı bunu hiçbir zaman unutmayacaktır. 44 yıl önce dedeleri Amiral Harrington'u Dolmabahçe rıhtımından nasıl kovarak göndermişsek, bu şमारिक Harrington torunlarını da mutlaka defedeceğiz. 6. Filo Akdeniz'de zalim bir lekedir." demmiştir.

Bunun üzerine emniyet mensupları telaşa kapılarak gençleri protesto hareketinden vazgeçirmek istemişlerse de, muvaffak olamamışlardır. Cumartesi sabahı

hi gençler ellerinde "Yankee, Go Home", "5 Ekim'de kovduk, 7 Ekim'de geldiler", "Filolarıyla geldiler, finolarıyla dönecekler", "Türkiye Vietnam olmayacaktır" yazılı dövizler olduğu halde Dolmabahçe rıhtımını tutmuşlar, bunun üzerine Amerikalılar bağka yerden sahile çıkmak zorunda kalmışlardır.

Evet, son haftanın olayları, Süleyman iktidarının Amerika'ya nasıl bağlı olduğunu bir kere daha göstermiştir... Ama gençlik ve işçi liderlerinin son konuşmaları ve tutumları da, Amerika'ya karşı Amerika'nın metoduyla mücadelenin başladığını ortaya koymuştur.

Türkiye'de artık ikinci kurtuluş savaşının ilk muharebeleri verilmektedir...

İktisadi görünüş ve Moskova seyahati

Prof. SADUN AREN

SOSYAL ve siyasal olayları iktisadi ortam ve gelişmelerden bağımsız olarak incelemek ve doğru olarak kavramak mümkün değildir. Bundan ötürü, içinde bulunduğumuz iktisadi durumu ana çizgileriyle ortaya koymak, son günlerde yoğunlaşmış olan sosyal ve siyasal olayları geçerli bir şekilde yorumlamak bakımından da yararlı olacaktır.

Eldeki resmi istatistiklere göre İstanbul'daki hayat pahalılığı, Temmuz ayı itibariyle, bir yılda yüzde 17,5 (Ankara'da yüzde 7,1) oranında artmıştır. Dar ve orta gelirli aileleri daha fazla etkilediği için yalnız gıda maddelerine bakacak olursak, artış yüzde 20'ye (Ankara'da yüzde 9'a) çıkmıştır. Oysa, aynı devrede büyük emekçi halkın, özellikle işçi, memur, ve tütün, üzüm, fındık gibi ihraç malları yetiştiren köylülerin gelirlerinde bu oranlarda bir artış olmamıştır. Demek oluyor ki, son bir yıl içinde halkın büyük çoğunluğunun reel gelirleri düşmüş, buna karşılık küçük bir zümreninki, matematik bir denge zorunluluğundan da çıkacağı üzere, mübalağalı ölçülerde artmıştır.

HAYAT pahalılığının artması (enflasyon) her zaman görüldüğü kadar kötü bir hareket olmayabilir. Örneğin, kapitalist bir ekonomide yatırımların hızla artırılıp işsizlere yeni iş sahalarının açılması çok defa enflasyonist bir politika ile mümkün olur. Bu takdirde, enflasyonun hayat pahalılığı şeklindeki kötülüğü karşısına, yeni iş sahaları açmak şeklindeki iyiliğini koymak lâzım gelir. Ancak, meseleye bu yanından baktığımız zaman da, memleketimizdeki durumun böyle olmadığını, tersine yatırımların da bununla beraber yeni iş sahalarının da azaltmakta olduğunu görüyoruz.

Gerçekten, bu yılın ilk 6 ayında, geçen yılın aynı devresine göre, toplam ithalat yüz-

de 8, yatırım malları ithalatı ise yüzde 14 oranında azalmıştır. Ayrıca, belediyelerden alınan inşaat ruhsatnamelerinde de, aynı devre itibariyle ve alan olarak, yüzde 2,5 oranında bir düşme vardır. Oysa, bilindiği gibi, bunlar yatırım hacminin elimizde bulunan başlıca göstergeleridir. Gerçi ilk bakışta bu her iki göstergenin de daha ziyade yakın geleceğe işaret ettiği düşünülebilirse de, olayın bir süredir devam etmekte olduğu gözönünde tutulursa, içinde bulunduğumuz zamanı da kapsadığı anlaşılır.

İthalatın daralması, sanai üretim hacmi üzerinde de sonderece olumsuz etkiler yapacaktır. Çünkü, memleketimizdeki sanayinin önemli bir kısmı montaj tesisleri şeklinde olduğundan, bunların faaliyetleri hemen tamamiyle ithalata bağlıdır. Bu yılın ilk 6 ayı itibariyle, istatistiklerimizde hammadde diye tasnif edilen bu çeşit ithalat sadece yüzde 1,5 oranında azalmıştır. Ancak, ithalatın daralması devam ederse -ki bu çok muhtemel görünmektedir- bu oranın artacağı muhakkaktır. Bu takdirde, montaj tesislerinin faaliyetlerini yavaşlatmaları, bir kısım işçilerini de işten çıkarmaları gerekecektir. Son günlerde yoğunlaşmış olan işçi hareketleri ve grevlerin temelinde bu sıkıntılar yatmaktadır.

İTHALATIN azalması talep yetersizliğinden değil, döviz kıtlığından dolayıdır. Bir süredir döviz transferleri vaktinde yapılamamakta ve Merkez Bankasında transfer bekleyen paralar hergün biraz daha artmaktadır. Bu durumun yılın ikinci yarısında düzeleceğini ummak için hiçbir sebep yoktur. Bir kere, ihracatımızda büyük bir artış beklenemez. İhracatımızda ilk 6 aylık devredeki artış yüzde 1,5 gibi pek küçük bir oranda olmuştur. Aynı şekilde işçi dövizlerinde de, geçen yıl olduğu gibi, sürprizli bir artış beklenemez.

Hattâ azalması çok daha büyük bir ihtimaldir. Nitekim, ilk 6 aylık devrede, işçi dövizleri 44 milyon dolardan 41 milyon dolara düşmüştür. Diğer taraftan, alınmış fakat çoğu projelere bağlı olan dış kredilerin bundan böyle daha hızlı işleyeceğine (kullanılacağına), dair de bir emare yoktur.

İŞTE içinde bulunduğumuz iktisadi durumun ana çizgileri bunlardır. Bu çizgilerin ortaya çıkardığı manzara hiç de ferah değildir. Ve gene anlaşılacağı üzere manzaranın karanlık noktasını, çabanbaşını dış iktisadi ilişkiler teşkil etmektedir.

Bilindiği gibi, şimdiye kadar memleketimiz dış iktisadi ilişkileri bakımından hemen hemen tamamıyla Batının ileri kapitalist memleketlerine ve özellikle Amerika Birleşik Devletlerine bağlı bulunuyordu. Uzun süren bu bağıllık sonunda memlekette hiçbir ciddi sanayileşme sağlanmadıktan başka, her yıl bu memleketlere borç taksidi, faiz ve kâr hissesi olarak 150-200 milyon dolar civarında bir ödemede bulunmak külfeti de halkın sırtına yüklenmiştir.

Açıktır ki, hızla uyanan halkımızın hergün artan taleplerini, bu durumda, en asgari ölçülerle bile karşılamaya imkân yoktur. Daha iyi şartlarla dış krediler bulmak ve ihraç mallarımıza yeni ve geniş pazarlar araştırmak zorunluluğu vardır. Adalet Partisi iktidarının, şimdiye kadarki tutum ve zihniyetine aykırı olarak, sosyalist memleketlerle ve özellikle Sovyetler Birliği ile yakınlık ve dostluk kurma çabalarını ve Başbakanın son Moskova seyahatini bu iktisadi ortam içinde değerlendirmek gerekir.

Giderek emperyalizme karşı direnme gücümüzü artıracak olan bu yöndeki gelişmeler, elbetteki, olumlu karşılamak lâzımdır.

AMERİKA

Mehmet Ali Aybar

Pham Van Thao... 21 yaşında... Napalm'le yakmış
Amerikalılar... Yüzünde, karnında, vücudunun her yerinde
kahverengi, sarımtırak etler fışkırmış... Sağ eli erimiş...

Napalm hemen her yerini
yakmış. Ağzını açamıyor;
kaynamış. İki göz kalmış.
Kocaman iki göz. Çocukluk
safiyeti içinde dindirilmez bir
hınçla bakan iki göz...

Napalm'ın, ömürleri boyunca sakat, işe yaramaz,
ıstıraplarıyla başbaşa yaşayan yaratıklar haline
getirdiği yüzbinlerden biri...

TRAN THI LY yüzbinlerden biri... Güneyde her
gün yüzbinlerce insana aklın almayacağı işken-
celer yapıyor. Yüzbinlerce insan üstüste aç, susuz,
havasız, karanlık zindanlarda çürüyor. Her gün TA-
RAMA seferleri oluyor; yüzlerce, binlerce insan, ka-
dın, ihtiyar, çocuk demeden vahşice öldürülüyor. Ve
milyonlarca insan silâh zoruyla toplama kamplarına
sokuluyor. NAPALM'ın, FOSFOR'un, BİLYALI bom-
baların yakıp öldürdüğü ya da insan kılığında çık-
tırıp ömürleri boyunca sakat, işe yaramaz, ıstıraplarıyla
başbaşa yaşayan yaratıklar haline getirdiği yüzbinler-
de ayrı...

Bu cinayetlerin küstah bir umursamazlıkla iş-
lendiği ülkede ölenleri, napalmle yananları, bilyalarla ya-
ralananları ve de işkence zindanlarında, toplama kam-
plarında yaşamış olanları gözlerimizle gördük. Koca-
tuk, dertleştik onlarla. Bu cinayetler işlenirken hiç bir
şey yapmadan yaşamının hüznü utancı yürekleri-
mizde, dinledik anlattıklarını.

İnsanlığın yüzkarası ve insanlığın yüzakı olan
işkence izleri, napalm, fosfor yakıkları vardı yüz-
lerinde, vücutlarında. Korkunç maceralarını basit bir
seyim gibi anlatıyorlardı:

NGUYEN THI MUOI; 25 yaşında tatlı bir kız. Su-
ve elektrik işkencelerinden sonra parmaklarının ucuna
tırnakla et arasına toplu iğneler saplanmışlar. LE VAN
SAM'ın başına vidalı çember geçirilip gözü evinde
fırlayana kadar sıkışmışlar vidayı. NGUYEN THI THI
iki çocuk anası, orta yaşlı bir bayan. Başına, aynı
noktaya saatlerce su damlatmışlar. TRIN MINH LY
nin parmaklarına benzinli pamuk sarıp ateşe vermiş-
ler. NGUYEN THI NANH'ın edep yerine canlı yılan
balığı sokmuşlar. HUYNH VAN HIN'nin tabanlarını
kızgın demirle dağılayıp yaraya sülük yapıştırmışlar.
NGUYEN LY'yi ayak parmakları arasına çakılan teneke
çivileriyle başaşağı tavana asmışlar.

PHAM VAN THAO, 21 yaşında delikanlı. Napalm-
la yandı. Yüzünde, karnında, vücudunun her yerinde
kahverengi, sarımtırak etler fışkırmış. Bunlar et de-
ğil sanki, mozayikleşmiş, cansız bir madde. Sağ eli
erimiş. Sol eli, sırtlanmış bir eldiven gibi. Parmakları
kimi erimiş, kimi büzülmüş. HOANG TAN HUG'un
yanıkları sırtında ve yüzünde. O da napalm kurtarılmış.
Sol kolu dirsek hizasından vücuda kaynamış.

Bu da bir çocuk. Adını yazmaya bile elim var-
madı. 7-8 yaşında. Napalm hemen her yerini yakmış.
Ağzını açamıyor; kaynamış. İki göz kalmış. Kocaman
iki göz. Çocukluk safiyeti içinde dindirilmez bir hınç-
bakan iki göz...

Hitler'in, Naziler'in işlediği cinayetleri unutmuyoruz.
Auz; Oradour'u, Lidice'yi, Auschwitz'i, Daschaw'a.
Anna Frank'ın hatıra defteri herkesi ağlatmıştır. Ama
POULO CONGRE, PHU LOI HUE, CON LON za-
danlarının adını kim duymuştur? Yerle bir edilmiş
PHULY, PHAT DIEM, NIN BINH, QUANG TRI, BEN
DINH, THAN HOA, VIN LINH şehirlerini kim bili-
yor? VIETNAM'da her gün, onlarca, yüzlerce ORA-
DOUR'un, LIDICE'nin, alev alev yandığından kimin
haberi var? Kimin haberi var, karnı dişilen gebe ka-
dın'ardan, dokuzunda ırzına geçilen kız çocuklarından,
yakulanlardan, boğazlananlardan, memesi, baldırı ka-
partılanlardan kimin haberi var?

Oysa, haberi olup olmamak, VAR OLMAK YADA
OLMAMAK'tır. Hele biz, dünyanın bütün geri kalan
halkları için: hele biz, Johnson'ın VIETNAM'la tuttuğu
Türkiye'nin yoksul emekçi halkı için...

Amerikan emperyalizmi

Bu noktaya nasıl gelindiğini anlamak için, işi
başından almak lazım:

1947'nin 12 Mart'ında Truman bir mesaj okudu.
Sonraları Truman Doktrini adını alan bu mesajın
önemli yanı, iç işlere karışmayı bir prensip haline ge-
tirmesiydi. Türkiye ile Yunanistan'a yardımdan bahse-
den bu mesajda; satırlar arasını okumayı bilenler için
Amerikan emperyalizminin izleyeceği yeni politika-
nın çizgileri açıklanmakta idi. Amerikan emperyalizmi-
nin, sonu üçüncü bir dünya savaşına varabilecek bir
saldırğan politika izleyeceği anlaşılıyordu.

Amerika, İkinci Dünya Savaşı'ndan güçlenmiş bir
yük emperyalist devlet olarak çıkmıştı: Almanya,
İtalya, Japonya kayıtsız şartsız teslim olmuşlar; pa-
lipiler safındaki İngiltere ile Fransa da güçlerinden
pek çok şey kaybetmişlerdi. Amerikan kapitalizmi için
bütün umut kapıları açık görünüyordu. Ne var, ki A-

Napalm'ın
yaktığı
insanlardan
birinin eli ve
bacakları...
Parmaklar
erimiş, bacak
mozayikleşmiş,
cansız bir madde
halinde...

manyasının bir kısmı ile Orta Avrupa ve Balkanlar, Sovyet ordularının eline geçmiş; buralarda komünist partiler iktidara gelmiş; Mao'nun halk ordusu, Çin'i Amerikan uydusu Çan Kay Şek'in elinden kurtarma yolundaydı. Ve de geri bırakılmış ülkelerde, sömürge ve yarı sömürgelerde halklar, millî kurtuluş mücadelesi içindeydiler. Kapitalist düzenin hayat kaynağı olan sömürge imparatorlukları çöküyordu.

Gerçekten savaş boyunca astronomik kârlar elde etmiş, rekor seviyede üretim hacimlerine ulaşmış, kronik işsizliği asgari seviyeye indirebilmiş olan Amerikan kapitalizmi için, savaş sonrası hem ümit, hem tehlikelerle doluydu. Savaş endüstrisinin barışçı amaçlara çevrilmesi son derece zor problemler yaratmaktaydı. Üstelik dünyanın 1/3'ünün sosyalist bir düzene içine girmesi; geri bırakılmış ülkelerden bir kısmının bağımsızlığa kavuşur kavuşmaz kapitalist olmayan gelişme yolları araması, Amerikan kapitalizmi için devamlı bir endişe kaynağı idi. Böylece sosyalizmi yenmek, hiç değilse durdurmak, millî kurtuluş hareketlerini dize getirmek, Amerikan politikasının başlıca hedefleri haline gelmişti. NATO, CENTO, SEATO gibi paktlar bu maksatla vücuda getirilmişti. Fakat millî kurtuluş hareketlerini bastırmak, Amerikan diplomatları için bile çok zor bir mesele olarak görünüyordu.

Eski sömürgecilik metodlarını canlandırmak, geri kalmış ülkeleri, topçukerler ve koloniyal birliklerle işgal etmek, artık mümkün değildi. Dünyada bir çok şey, bu arada sömürge halkları da değişmişti. Eski sömürgecilerin yüz yıllık tecrübelerinden yararlanarak, yeni bir yol bulmak gerekiyordu: Komünizmle mücadele ve iktisadi-askeri-teknik yardım parolasıyla Amerikan emperyalizminin sızısı maskelenerek, her yerde Amerika ile, Amerikan kapitalizmi ile işbirliği yapmaya hazır adamlar arandı; Amerika'ya tabi hükümetler kurma yolu tutuldu. Ülkeler içinden fet-hedildi ve ekonomileri, maliyeleri, orduları, hükümetleriyle, Amerikan emperyalizminin uyduları haline getirildi.

Maskeli istilâ!

Halkı henüz tamamiyle uyanmamış olan ülkelere, Amerika bu planı büyük zorluklara rastlamadan uyguladı. Toprak ağalarının, irili ufaklı bütün aracılara çıkarları, zaten ötedenberi milletlerarası sermayeye, yabancı kuvvetlere bağlıdır. Bu ülkelere Amerika kendisine sadakatle hizmet edecekleri kolayca buldu. Komünizmle mücadele etmek ve ekonomik kalkınmayı sağlamak için krediler açıyor; Amerikan uzmanları(!) gönderiliyor; ordu tensik ve islah ediliyor; limanlar, stratejik yollar yapıyor; Sovyetler Birliğine karşı ortak askeri üsler kuruluyor; ve bütün bu işler ikili anlaşmalarla sağlam esaslara bağlanıyordu. Düşman komünizmdi. Komünizm ise, Amerika'ya, ağalara ve kompradorlara karşı olan her şey idi.

Bu maskeli istilâ politikasını Amerika ilk önce Türkiye ile Yunanistan'da uygulamıştır. 1947-48 yıllarında Amerika için Avrupa büyük önem taşıyordu. Avrupa kapitalizmini Amerikan kapitalizmine tabi kılmak; batının sosyalizme kaymasını önlemek; Batı Almanya'yı yeniden silahlandırmak gibi meseleler vardı. Fakat daha önce Rusya'yı en hassas yerinden vurmaya elverişli Türkiye'de ve Balkanlar'a karşı gerçekleştirilecek bir harekette çıkış noktası olabilecek Yunanistan'da üslenmek, bu iki memleketi Amerika'ya tabi birer sığrama tahtası haline getirmek gerekmektedir. 1947'den itibaren Türkiye ve Yunanistan ekonomileri, maliyeleri ve millî savunma güçleri ve hükümetleriyle adım adım Amerika'ya bağlandı. Sovyetler Birliği'nin Boğazlar statüsünün Rusya lehine değiştirilmesini istemesi, Kars ve Ardahan üzerinde talepler ileri sürülmesi, Amerika'ya sığınmanın tek kurtuluş yolu olarak gösterilmesini büsbütün kolaylaştırdı. Gerçeklerden habersiz bırakılan uyanmamış halk kütlesi, tek çıkar yolun kırk yıl öncesi gibi YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM olduğunu göremediği için, Amerika'ya teslim elmanın da ÖLÜM demek olduğunu fark edemedi. Amerika'nın bu maskeli istilâsına karşı halkı uyarmak isteyenler, vatan hıyanetiyle suçlandı. Ve Ankara'ya askeri ve sivil Amerika misyonları yerleştirildi; "uzman" adıyla Amerikan ajanları ta en ücra köylere kadar girdi. Politikamız, ekonomimiz, maliyemiz, dış krediler fasit daireleriyle, savunma güçlerimiz de "entegrasyon" yoluyla, Amerika'ya bağlandı. Amerikan planlarına göre stratejik yollar, hava alanları ve Amerikan kumandasında Amerikan silahlı kuvvetlerinin işgal ettiği üsler kuruldu.

Kaplan kafesleri

Amerikan VIETNAM'da izlediği politika, Türkiye'deki tıpa tıp aynıdır. Milletlerarası politikanın sıcak merkezi Avrupa'dan Asya'ya kayınca, KORE'den sonra VIETNAM, Amerikan emperyalizminin işini üzerine çeken bir numaralı mesele haline gelmiştir.

Başlangıçta Amerika VIETNAM işini Fransızlara yardım ederek çözümlenmek istemiştir. O tarihlerde Amerika'nın sömürgeler konusundaki politikası, millî kurtuluş hareketlerine karşı sömürgeci devletleri desteklemek şeklinde belirmekte idi. İngiltere, Fransa ve öteki sömürgeci devletler, Amerika'nın nüfuz ve tesiri altında idiler ve İngiliz - Fransız kapitali nasıl olsa Amerikan kapitalizmine tabi durumdaydı. Bundan dolayı Amerika millî kurtuluş hareketlerini bastırma işine doğrudan doğruya karışmıyor, sömürgeci-lere askeri ve teknik yardımlar sağlamak ve Amerikan sermayesine elverişli alanlar açmakla yetiniyordu. Nitekim 1950-54 arasında Fransızlara 3,5 milyar dolar tutarında yardımda bulunmuştur.

Fakat Fransızlar yenilip de VIETNAM'ın elden gideceği anlaşıncaya, Amerikalılar bu dolaylı sömürgecilikten vaz geçtiler. İlk tepkileri Cenevre anlaşmalarını sabote etmek ve SEATO paktını imzalamak oldu. İkinci adım, Fransa'dan boşalan yere yerleşmek için, satılık adamları DIEM'e Cenevre anlaşmalarına aykırı olarak GÜNEYDE bir kukla hükümet kurdurtmak olmuştur. Amerikalılar daha Fransızlar zamanında, yardımların kullanışını yerinde incelemek bahanesiyle GÜNEY'e bir Heyet göndermişlerdi. DIEM'in işbaşına getirilmesiyle heyetlerin hem sayısı, hem de yetkileri arttı. Amerikanın Cenevre anlaşmalarını hiçe sayarak GÜNEY VIETNAM'a el koymak istediği pek açık olarak görülmüyordu. Amerikan siyasetleri VIETNAM'ın stratejik öneminden, tabii zenginliklerinden söz açıyorlar; Eisenhower ve Nixon:

"Çin Hindi kaybedilirse, yalnız Tayland değil, Birmanya ile Malezya da tehdit altına girer. Üstelik bu bölgenin kalay, kurşun, manganez, çinko, kömür gibi zengin tabii kaynakları; pirinç, baharat, kauçuk gibi kıymetli ürünleri var" diyorlardı. Amerika şu hedefler peşindeydi:

GÜNEY'de Amerika'ya bağlı ayrı bir devlet kurmak;

GÜNEY'i bir Amerikan askeri üssü ve Amerikan kapitalizminin bir pazarı haline getirmek;

Bu üsten KUZEY'i istilâ etmek ve gerektiğinde ÇİN'e saldırmak.

Bu hedeflerine ulaşmak için Amerikalılar 1955'de DIEM'le ilköğ bir yardım (!) anlaşması imzaladılar. Bu anlaşmaya göre, DIEM'in silahlı kuvvetleri islah ve tensik edilecek, yeni silahlarla donatılıp eğitilecek ve ordu mevcudu 15 bine, emniyet kuvvetleri de 45 bine yükseltilecekti. Stratejik yollar, limanlar yapılacak; hava alanları, üsler kurulacak; ve Amerikan kapitalizme özel sektör desteklenerek ekonomik kalkınma hızlandırılacaktı. Sadece bir nokta ihmal edilmiş, hesaba katılmamıştı: VIETNAM HALKI..

Vietnam halkı karşısına dikildi. Sekiz yıl süren kanlı bir kurtuluş savaşını, Fransızlardan boşalan yeri Amerikalılar doldursun diye kazanmamışlardı. Cenevre anlaşmaları silahlarının hakkıydı. Zafierlerini nefeslerine kadar savunmaya azimliydliler.

Amerikalılar Vietnam halkını kolayca dize getirebileceklerini sandılar. DIEM'e ağır kanunlar çıkarttılar: Cenevre anlaşmalarından yana olmak; seçimlerin yapılmasını Kuzey'e GÜNEY'in birleşmesini istemek ağır suçtu. Amerika'ya, DIEM rejimine karşı olmak vatan hıyaneti, komünistlikti.

Gâyri meşru ve yarı meşru vatandaş sayılan eski muharpilerle yakınları ve bütün namuslu, yürekli vatandaşlara karşı amansız bir terör rejimi uygulanmaya başlandı. Amerika'ya ve DIEM'e karşı olanlar kara listelere yazıldı. Bunlar karakollara imza vermeye zorlandı; izin alınmadan köylerinden, kasabalarından, mahallelerinden dışarı çıkmıyorlardı. Komünizmi telin ve DIEM'e sadakat kuraları açıldı. Millî kurtuluş savaşında köylüye dağıtılmış olan topraklar, ağalara iade edildi. Fakat mitinglerin, grevlerin, gösteri ve yürüyüşlerin önü alınamadı. VIETNAM'lı köle

olmak istemiyordu. VIETNAM'lı Amerika'lıyı istemiyordu. VIETNAM'lı Amerikalının mağası olan hükümetleri, ağaların, kompradorların, satılmış generallerin ve fahişelerin iktidarını istemiyordu. Özgürlüğü için silaha tekrar sarılmaya hazırdı VIETNAM'lı.

Halkı dize getirmek için kütlice tevkifler başladı. İşkenceler başladı. Zindanlara atılanlar, aç, susuz, havasız karanlık hücrelerde, bir metre karede üç-beş kişi olarak yaşıyorlardı. "Kaplan kafesi" denilen, tavan yerine demir parmaklıklar, alçacık, daracık dehlizlerde, vahşi hayvandan beter muamele görüyorlardı. Fakat azimleri kırılmıyordu. FHU LOI zindanında 6000 tutuklunun yiyeceğine zehir karıştırıldı, 1000'i öldü. 20 Haziran 1960 günü KIEN PHONG zindanında 52 tutuklu türlü işkencelerle öldürülüp, cesetleri Mekong'a atıldı. POULO-CONDOR işkence kampının "kaplan kafeslerine" kapatılan 46 kişiden 9'u 1960'da 7 Temmuzunda katledildi. HOI-AN zindanında 1961 yılının Haziran - Ağustos aylarında 147 tutuklu boğazlandı. Fakat VIETNAM'lı aman dilemedi. Tam tersine mücadelesini hızlandırdı..

Toplama kampları

Bunun üzerine TARAMA seferleri başladı. Amerikalılarla DIEM'in askerleri köyleri basıyor; çocukları, kadınları, ihtiyarları öldürüyor; ırza geçiyor; evleri, çikinleri ateşe veriyorlardı. 21 Ocak 1955'te VINH TRINH köyünü talan ettiler; köy halkının gözleri önünde 47 kişinin kulaklarını kestikten, gözlerini oyduktan sonra süngüleyip benzinle yakılar. 9 Temmuz 1955 günü TAN-LAP ve TAN HIEP köylerini bastılar. Rastgele 92 kişi seçtiler. Bunlardan 23'ü çocuktu. Başlarını keserek öldürdüler ve köyü ateşe verdiler. Bu vahşi sahneler her gün yüzlerce, binlerce köyde tekrarlandı. Fakat VIETNAM'lı pes etmedi, dize gelmedi. Mücadele çaba da hızlandı. Halk silaha sarıldı. MİLLÎ KURTULUŞ ORDUSU kuruldu.

Mayıs 1961'de Kennedy Johnson'ı GÜNEY VIETNAM'a yolladı. Savaş kazanmanın çareleri mahallinde incelendi. Ve GÜNEY'i 1' ayda dize getirecek bir plan hazırlandı. Staley-Taylor adı verilen bu planın költ taşı kurulması kararlaştırılan STRATEJİK KÖY TOPLULUK'larıydı. Amerikalılar MİLLÎ KURTULUŞ ORDUSU'nun kökünü kazımak için, köyleri, etrafı tel örgülerle çevrilmiş geniş kamplar içinde toplamaya karar vermişlerdi. Köyler yakılıp yakılıyor; köy halkı silah zoruyla bu TOPLAMA KAMPLARINA sürülüyordu. Staley-Taylor planına göre, 10 milyon halkı içine alan 17 bin STRATEJİK KÖY TOPLULUGU kurulacaktı.

Her bölgede binimleri biraz değişik olmakla beraber bu toplama kampları, genellikle şöyle kurulmuştu:

- Dikenli tellerden ve ucu sivriltilmiş bambu kazıklardan yapılmış dört sıra kuşak; kuşaklar arasında, sivri uçlu bambular döşenmiş derin çukurlar;
- Toplama kampının tümünü gören ve kontrol eden BLOCKHAUS'lar;
- Köyler topluluğunun tam merkezinde halkın her an toplantıya çağırılabilceği bir meydan ve yöneticilere ayrılmış binalar;
- Ve nöbetçilerin beklediği 2-3 kapı.

Köylüler sabah bu kapılardan çıkıp tarlaya giderler; güneş batarken aynı kapılardan içeri girerlerdi. DIEM'li askerlerden, başka ağa çocuklarından kurulmuş müb kuvvetleri kampın inzibatını sağlardı. Bir evden ötekine gitmek, toplanmak, hele bir köyden ötekine geçmek izine bağlıydı. En önemsiz disiplin-sizlik vahşice cezalandırılırdı.

Amerikalılar Staley-Taylor planına çok bel bağladılar. Bu plan sayesinde 18 ayda savaşı bitireceklerini umdular. Hesaba göre Aralık 1962'de GÜNEY dize getirilecekti. Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı. Stratejik köy topluluklarına kapatılan halk kampları tahrip ettik; eski köylerine döndü. Bu toplama kamplarından pek azı bugün hâlâ ayakta. Amerikalılar Staley-Taylor planında bir şeyi unutmuşlardı: Toplama kamplarına kapatıldıkları köylülerle, Millî Kurtuluş Ordusunun, ashında aynı şey olduğunu hesap etmemişlerdi. VIETNAM'lı gene dize gelmedi.

Gelecek Hafta

VIETNAM'DA

ÖLÜM - KALIM SAVAŞI

REGIS DEBRAY
(İdamı isteniyor)

DEBRAY'IN SAMİMİ DOSTU CHE GUEVARA
(Devrimde devrim yaratan adam)

REGIS DEBRAY İLE HAPİSHANEDE MÜLAKAT

İhtilalin Peygamberi yaşamaya mücadelesinde

KIR saçlı, hafif kambur genç adam, bir mahkûmun ayak sürüşüyle yürüyerek kırmızı fayans döşeli odaya girdi. Çıkıntılı alnında henüz kapanmamış bir yara vardı. Yüzünün alt kısmı hemen bütünüyle kocaman sarıçık bir büyük ve karmakarışık bir sakalla kaplıydı. Soluk mavi gömlek, kahverengi pamuklu pantolon ve adameküllü eskimış siyah pabuçlar giymişti. Başını eğik tutarak çekingen bir şekilde elini uzattı ve "Muy Buenos dias" diye mirıldadı.

İşte bu, parlak Fransız marksisti, Fidel Castro ve Che Guevara'nın yakın arkadaşı, Nisan ayından beri Bolıvya Hükümeti tarafından kimse ile görüşülmeden hapsedilen ve bütün dünyadaki aydın çevrelerce bir cause célèbre (ünlü mesele) haline getirilen Jules Régis Debray idi...

Debray yavaşça ve âdeta uyusuk bir şekilde, kırmızı boyalı eski bir masanın arkasında duvara asılı duran Simon Bo-

livar'ın ve Bolıvya Devlet Başkanı'nın portrelerini inceledi. Sonra da odayı dolduran bayıltıcı dezenfekte kokusunu burnuna çekip kendisini kısmen kartonla örtülü üç pencerenin yanında duran yeşil tahta koltuğa bıraktı. La Paz'ın 400 Mil güney doğusunda bulunan Guevo Köyü için aynı zamanda istasyon vazifesini gören İspanyol koloni binasının dışında Dördüncü Bolıvya Topçu Birliği Grupo Bullian'ın nöbetçileri topuklara kadar yükselen toz içinde gidip geliyorlardı. Debray'ın yanında yeşil üniforması içinde sert yüzü Binbaşı Rubén Rocha oturuyordu. Kendisi, mahpusa gardiyanlık etmek ve dış dünya ile yapacağı herhangi bir teması izlemekle görevlendirilmişti. Binbaşıya kolaylık olması için konuşma İspanyolca yapılacaktı.

Debray birdenbire kıpırdayarak oturduğu yerde doğruldu. Yarı bağıracak:

— Babamı görmek istiyorum. Aynı zamanda bir avukatla da görüşmek istiyorum, dedi. Beni tecrit etmelerini protesto için açlık grevi yaptım, fakat hiçbir sonuç vermedi. Annemi üç ay içinde sadece bir defa yarım saat için gördüm. Askerler tarafından çevrili bir halde avukatımla durumumu ancak üç dakika görüşebildim... Söyleyecek başka bir şeyim de yok...

Durakladı ve sonra acı acı gülümseyerek devam etti:

— Evet bir şey daha ilâve edeyim: Bilhassa sizis mecmuânuñdan ve savunduğuş bütün görüşlerden nefret ediyorum; A.B.D. için geniş bir propaganda aracından başka bir şey değil...

Bir kaç dakika sonra, kendisine ikimizin de ortak arkadaşı olan birinin yazdığı mektubu verince Debray sakinleşti. Bitkinliğinin, henüz kurtulduğu sekiz günlük hücre hapsinden ileri geldiğini anlattı. Hızlı, fakat sakin bir şekilde konuşarak 20 Nisan'da Muyupampa köyünde tutuklanışından beri en geniş mülakatı vermeyi kabul etti.

Genç Fransız düşünürü Régis Debray'ın Che Guevara ile röportaj yapmak üzere gittiği Bolıvya'da, "çeteci faaliyetlere" karıştığı iddiasıyla hapsedilerek yargılanması içinde bulunduğumuz yılın bütün dünyada yankılar yaratan en büyük olaylarından biridir. Debray ile bugüne kadar hapisanede sadece Life Dergisi Muhabiri Lee Hall görüşebilmiştir. ANT, bu ilgi çekici röportajı aynen yayınlamaktadır.

Biraz ukalâca bir tavırla:

— Ben entelektüel bir devrimciyim, diye söze başlayarak felsefe hocalığı yaptığı günleri anlattı:

— Entelektüel olarak tabii bir çok noksanlarım var... Ancak, bütün ülkücü entelektüellerin devrimci olmaları gerekir... Her devrimci dünyayı bilim temeli üzerine değiştirmek istemelidir. Kişi için bilgi de devrimcilik kadar önem taşır.

Sözlerini kuvvetlendirmek için sağ elini dizlerine vurdu:

— Şunu bilmenizi isterim ki, tutuklandığımdan beri siyasi düşüncelerimi değiştirmedim.

Konusurken hafifçe kekeliliyordu:

— Dağlara çıkarken, en azından yaralanacağımı bilerek intihar savaşına giden bir asker gibi hissediyordum kendimi. Hâlâ bir Marksist'im; belki de her zamankinden kuvvetli... Bir gazeteci olarak objektif haber vermek diye bir şey inanmıyorum, gazetecilik sadece doğruları vermek için yapılmalıdır... Bir gazeteci asla bir tarafa ya da öbür tarafa atlamaktan korkarak bir duvarın üstünde yürümemelidir. Tüm gerçeği göstermese de, gerçekleri ancak kendi ideolojik merceklelerinden görebilirsiniz. Bütün suçun bir kitap yazmış olmaktan ibarettir. Ve bunun için eziyet çekiyorum...

Birdenbire Fransızcaya döndü:

— Si c'était à refaire, je le refaisais! (Eğer tekrar gerekseydi, aynı şeyi yine yapardım!)

Bolıvya dışındaki bir çok aydın, içine düştüğü bu zor durum hakkında Debray'ın yaptığı yorumu paylaşılmaktadır; zira Bolıvya Hükümeti'nin 26 yaşındaki bu düşünürü karşı kızgınlığının bir nedeni de, hiç değilse, bu yıl Havana ve Paris'te basılan "Revolution dans la Revolution? - Devrimde Devrim mi?" isimli kitabıdır. Debray bu kitabında, "1965'teki şiddetli isyanlar arasında Bolıvya'la madenciler, küçük birlikler halinde örgütlenip komşu şehirlere saldırısalardı, uzun süre dayanmış olabildikleri" demektedir. Debray, genel olarak, klasik Marxist soğuk isyanlarını izleyen ihtilaller yerine, Latin Amerika'da uzak dağ başlarındaki gezi üslerden çıkan "küçük gerilla birliklerinin yaptıkları hareketi savunmaktadır. Debray'ın fikrine göre, bu gerilla gruplarının "küçük motor gücü", daha sonra şehirlerdeki kütüphanelerin daha büyük motor kuvvetini çağırabilir. Debray, ihtilalin Castro - Guevara teorisini genişletmiş ve şimdiki hükümet sistemine bakmadan bunu her Latin Amerika ülkesinde uygulamaya çağırıştır.

Kendisini bu görüşleri Latin Amerika Kit'ası çapında genellemekle suçlayınca -"Ki bu hatayı bir çok Amerikalı yapar -", Debray soğukça cevap verdi:

— Latin Amerika'da bir çok ilköğretim derecede bölgesel ayrışıklık vardır. Fakat kıta önce İspanyol ve Portekiz, da-

GENERAL BARRIENTOS
(Bir Amerikan kuklası)

ha sonra da A.B.D. tarafından kolonileştirilmiş bir bütün tenisil eder. Amerika Devletleri Organizasyonu gibi gruplar kurduğu zaman A.B.D. bile buan itiraf etmiştir.

Debray, Bolivya yapısı L.M. sigaralarından yakarak devam etti:

— Zannedersem kitabımın söylediği şey, Latin Amerika'da ne olduğu ve ne olacağı gerçeğidir. Ben ihtilal için planlar yazmadım. Sadece var olan şartlardan sonuçlar çıkardım. Örneğin, Bolivya'daki son durumları gözleyen herhangi bir kimsede bunu yapabildi. Ve size şunu söyleyeyim: Eğer muayyen bir ülke için elle tutulur ihtilal planlarım olsaydı, bunları kamuoyuna sunduğum bir kitaba yazmazdım.

O sırada yan odada iki asker harf harf yüksek sesle bir mesajın şifresini çözmeğe başladılar. Debray sesini yükselterek devam etti:

— Başarıya ulaşmış tek Latin Amerika ihtilali, şüphesiz, Fidel Castro'nun Küba'da yaptığı ihtilaldir. Tabii biliyorsunuz, Fidel başlangıçta komünist değildi. Fakat ihtilali devam ettiren bu yöne sonradan yavaş yavaş kaydı. Yarı devrim ölü doğmuş bir devrimdir ve Fidel bunu anlayacak kadar zekidir. Bakın, örneğin Bolivya, 1952'de ihtilale kalktığı zaman ne oldu? Madencilik oligarşi ordusunu yenip liberal bir hükümet kurdular, fakat giderek burjuvallaştılar. Ve A.B.D.'den işçi hareketinin bastırılması hakkında emir geldiğinde, esasen zayıf düştüklerinden, çarçabuk yokedildiler...

Debray'ın konuşması süresince sessiz sedasız sigarasını tütüren Binbaşı Rocha birdenbire canlandı:

— Ben buradayım ve işler bu şekildedir, dedi. Bolivya Hükümeti, kültürlü bir halkla çalışmıyordu. Tek düşünceleri mideleri doldurmak olan cahil ugarlar ve madencilikle uğrazmak zorundaydı. Bu memleket insanların senin entellektüel Küba komünizmi ile alevlenebileceklerini bana kabul ettiremezsin...

Debray bir an durakladı ve:

— Ben sadece bir gerçeği tanımlamağa çalışıyorum, diye cevap verdi, eğer gerçekten bu tanımlama arasında bir uyumsuzluk varsa, bu gerçeğin değil benim tanımlamamın hatasıdır. Senin gibi adamlar gerçekleri görmek istemedikleri zaman bir suçlu ararlar. Bu tam diktatörcü bir davranıştır. Halk isyan ettiği zaman, bunun nedenini, kendi diktatörlük yöntemlerinden başka yerde ararlar...

Gelecek hafta:

DEBRAY'IN GEÇMİŞİ VE
YAKALANIŞI

Nazmiye Hanım ve Tevetoğlu Rusya'yı anlatıyor

NAZMIYE DEMİREL
(Güzel bir seyahat!)

BAŞBAKAN'ın eşi Nazmiye Demirel ve Samsun Senatörü Fethi Tevetoğlu, Sovyetler Birliği gezisi izlenimlerini ANT Dergisine anlatmışlardır.

Esenboğa hava alanında, 29 Eylül 1967 Cuma günü saat 13.30'da Nazmiye Demirel ve Fethi Tevetoğlu ile yapılan konuşmaları band'dan aynen okurlarımıza sunuyoruz:

ANT — Gezinizin nasıl geçtiğini lütfeder misiniz?

NAZMIYE DEMİREL — Efendim, seyahatimiz umumiyetle çok güzel geçti.

ANT — Çok yorulduunuz mu hanımefendi?

NAZMIYE DEMİREL — Hayır. Hiç yorulmadım.

ANT — Nereleri daha çok beğendiniz?

NAZMIYE DEMİREL — Bence her yer, eee, kendine göre bir özelliği var, güzelliği var. Gezdiğim yerler, eee, malum, Moskova'ya gittik. Leningrad, eee, Azerbeycan, Özbekistan, Kiyef... Hepsinin ayrı ayrı güzelliği var. Kendine göre, fevkalade güzel bir seyahat ettik. Allah şükür döndük. Geliyoruz memleketimize. Çok teşekkür ederim.

ANT — Efendim, bir sorumuz daha olacak. Gezdiğiniz yerleri, yani Sovyetler Birliğini daha önceden düşündüğünüz gibi mi buldunuz, yoksa farklı mı buldunuz?

NAZMIYE DEMİREL —

ANT — Yani hanımefendi, gördüğünüz Rusya, tahayyül ettiğiniz Rusya mı idi?

NAZMIYE DEMİREL — Valla gördüğüm Rusya, eee, hani bu hususta bir beyanat istiyorsanız beyanatı eşim verdi, eee.

ANT — Onu biliyoruz hanımefendi, biz bu konuda sizin fikirlerinizi öğrenmek istiyoruz.

NAZMIYE DEMİREL — Eee, fevkalade güzel, intibalarım. Çok teşekkür ederim.

ANT — Düşündüğünüzden farklı mıydı?

NAZMIYE DEMİREL — Çok güzel. Bize karşı gösterilen sevgi, muhabbet, hakikaten çok üstündü. Çok teşekkür ederim.

ANT ile Tevetoğlu'nun konuşması ise şöyledir:

ANT — Gördüğünüz Rusya, umduğunuz Rusya mı idi? Yoksa arada büyük farklar var mıydı?

TEVETOĞLU — Bir fark yoktu. Yani benim düşündüklerimden. Hakikaten, eee, disiplinli macaam, rejiminden de. havasından da. anlıyorsunuz yani, eee şey olduğunu... Hava... hum.

ANT — Ne olduğunu?

TEVETOĞLU — Hum bir sosyalist ülkede olduğunu anlıyorsunuz gayet tabii bu kokudan.

ANT — Nereden anlaşıyor? Nasıl anlaşıyor?

TEVETOĞLU — Şimdi burada ayak üstü, nereden anlaşıldığı şeyden mi söylenir yani? Yazacam... Yarın sabaktan itibaren tafsilatıyla, bütün yönleriyle vereceğim. O zaman lütfeder hepsini görürsünüz. Beyanat ta verdim. Anadolu Ajansı'na hem de Moskova radyosu'na. Bu sabah umumî olarak şeylerimizi, intibalarımızı verdik. Evet...

TEVETOĞLU
(On ay kalma)

ANT — Özetle gezinizden memnun kaldınız mı, efendim?

TEVETOĞLU — Benim için son derece faydalı, son derece istifade edilebilir. Hakikatleri yerinde gidip görmek muhakkak hem de değerlendirme bakımından eee, hem de realiteyi tam manasıyla görme bakımından faydalı.

ANT — Gördüğünüz Rusya tahayyül ettiğiniz Rusya'dan farklı mıydı?

TEVETOĞLU — Ne demek yani

tahayyül ettiğiniz Rusya? Gözünüzdeki Rusya. Hangi Rusya?

ANT — Gezdiniz, gördünüz. Daha önce düşündüğünüz Rusya ile gezip gördüğün Rusya aynı Rusya mı? Biz gidip görmediğimiz için bilmiyoruz. Rusya ile bize anlatılan Rusya gibi mi, yoksa daha mı değişik?

TEVETOĞLU — Valla, söylenenler gibi olan tarafı da var olmayı tarafı da var. Onun demek istiyorum, yani. Şöyle ayak üstü bir dakikada izah edilecek bir şey değil. Biz de gayet süratli on günde 15 bin kilometre yaptık. Neyi görebildiysek neyi görebilmek imkân ve fırsat bulduysak, şüphesiz onları süratli olarak gördük. Yoksa, eee, yani Rusya'nın umumî durumu hakkında tafsilatlı şey vermek için insanın on gün değil, en azı on ay orada gezmesi, kalması, incelemesi, araştırma yapması lazım. Amma, umumî şeylerle, havasıyla, intibalarıyla gayet tabii ki, um, bir çok intibalar, bir çok efendim, um müşahedeler im edindik.

ANT — Kişi olarak böyle bir araştırma yapmak ister misiniz?

TEVETOĞLU — Efendim...

ANT — Size Rusya'da on ay kalıp bir inceleme, bir araştırma yapmak fırsatı verilse, bundan yararlanmak ister misiniz?

TEVETOĞLU — Çok memnun um, memnun da olurum. Hum böyle bir şeyi isterim de. Sebabi de şu, çünkü eee yani eee hakikati gerçeği tam manasıyla um görmek, yerinde görmek ve ondan sonra ifade etmek, hakikaten um dürüst insanların, doğru insanların um arzulayacağı bir şeydir. Bu bakımdan ben de.

ANT — On ay filan kadar...

TEVETOĞLU — Fikirler... Hayır on ay kadar, yirmi ay kadar... İlla tuturdun sen on ay kadar bir şey diye. Yani söz gelişi söylüyorum. Yani, on günde o ülke gibi, Sovyet Rusya gibi küçük, eee memleket değil bu yani. İçine 15 Cumhuriyeti almış, koskoca bir ülke. Bunu on beş, şey on günde, efendim, eee uçağ süratle, görmek ve şey yapmak, takdir edersiniz ki, yani tam manasıyla herşeyi gördüm, öğrendim ve herşeyi söyleyebilirim demek için kâfi bir müddet veya imkân değil. Di mi?

Abidin DİNO

Türk diplomatı, yıllarca karıştırmada hasım olarak sadece Makarios'u görmüştür. Oysa, asıl düşman emperyalizmdir ve onunla hesaplaşmadan Kıbrıs sorununu temelden çözümü-
ye imkân yoktur.

Kıbrıs Sorunu Emperyalizmle Hesaplaşma Sorunudur

Anayasa çerçevesi dahilinde bütün bağımsızlık taraftarlarının ayrıntısız birliği, resmî çevrelerin durgunluğuna yeni bir yön verebilir. Halkoyuna, çözümün Vaşington'a di-
renmekle elde edileceği duyurulmalıdır.

AMERİKA'nın başlıca iki gazetesini olan New York Times ile Washington Post'un Avrupa okuyucuları için yayınladıkları Herald Tribune Gazetesi, 11.9.1967 sayısında, "Kırsal, Cunta, Melina Merk r ve Amerika" başlığı altında şunları yazıyor: «Bir müttefikin iç siyasetine kılavuzluk etmek gibi nazik bir oyunda, Amerika'nın etkisi muazzamdır, çünkü Yunan siyasetinin Bizans dünyasında, Amerikan diplomatları ile C.I.A. ajanları, çoğunlukta Yunan Siyaset adamları kadar önemli bir rol oynarlar.»

Herald Tribune Gazetesi'nin pervasız açıklamalarını okumadan da biliyorduk ki, bu "muazzam" etki, yalnız iç siyaset için değil, hele dış siyaset için fazlasıyla geçerli...

Durum böyle olunca, Kıbrıs sorununun faşist cunta ile tartışmakta ne gibi bir fayda umulur?

Maşa sistemini yürüten Amerikan emperyalizmi, faşist cuntayı kullanarak Kıbrıs'ta üç kufma planını uygulamakta, Türkiye'yi de oyalamaktadır.

Besbelli değil mi ki Kıbrıs Türklerin hayatını, Türkiye'nin onurunu ve geleceğini korumak için, bizim gibi emperyalizmin tuzağına düşen Yunan milleti ile değil, İngiliz emperyalizminin mirasçısı olan Amerika ile çatışmamız gerekiyor.

«Sert, bir siyaset ögütleyer sayın Bölükbaşı ile sayın Türkçe, hâlâ bizi Yunan yeldegirmenlerine saldırmak istiyorlar. Oysaki dava Kıbrıs'ta bitmeyecek, içimizde bulunan bir yabancı güce karşı kazanılacaktır. Akdeniz'e yerleşmek için, Akdenizlileri birbirine düşürme yöntemi ile parayı toplayan, Amerikan diplomatlarıdır, C.I.A.'dır, Pentagon'dur, Amerikan iç çevreleridir, bir kelimeli ile, emperyalizmdir. Barış, ancak üslerini sağlama bağladıkları sonra istemektedir Başkan Cemaat. Gerçek «muhataba» karşı yürütülecek millî mücadelede kaytaranların bir ard düşünce olma gerek. Bu düşünce M.P. ve C.K.M.P. liderlerinden başka, ne yazık ki C.H.P. liderinde de görülüyor.

Kimi siyasilerimizde Amerika ile çatışma "fobi"si vardır. Amerika'nın bu kişilere verdiği korku, çeşitli ö-zürlerle örtülmektedir, başhocaların aayahı:

- Amerika isterse Türkiye'yi aç kor.
- Amerika'sız Türkiye, iç ödemelelerini bile yapamayacak hâle gelir.
- Türkiye pusuda bekleyer. komünizmin peşesi altına girer.
- Türkiye, yapıyoruz kalır.

Kimi çevreler bu nedenlere inanır gibi davranarak memleketin sömürülmesine, istiklâlinin yitirilmesine, Kıbrıs Türklerin «Enosis» perdesi altında kurban edilmesine göz yumuyor. «Yüzde onbeş» gibi komisyoncu sayılarına alal-

ları takılıyor kompradorların, oysaki yüzde onbeş Kıbrıs toprağı, genişçe bir tahşit kampından başka ne ki?

Yukarıda saydığımız kuşkuları çürütmekte zorluk yok; elbetteki bir memleketin siyaset değiştirmesi, gömlek değiştirmeye benzemez, mücadeleleri, tehlikeleri olan bir eylemdir, ancak Türk siyasetinin bunu başaramayacak hâle geldiğini düşünmek, millî istiklâlin tüm kurtarılamayacağını düşünmektir.

6 ncı filonun önünde baş eğmenin, daha şimdiden en ufak prestiji kalmamış faşist cuntanın Enosis isteklerine gereken cevabı vermeme arkasından neiler geleceğini anlamıyorlar mı bu siyasiler?

Neler geleceğini kestirmek için Del-fos tapınağında kâhin olmaya lüzum yok. Gazetelerimizin nedense yayınlamadığı bir haber çıktı İtalyan basınında... Amerikan uyruklu bir Yunanlı grup, uçakla Yanya şehrine inmiş, ordu ve din adamları tarafından merasimle karşılanmış ve «bütün dünyaya», Arnavutluğun bir parçası olan bir bölgenin «anavatanı» ilhakını istemişler, bu uğurda mücadelesini başladığını bildirmişler...

Amerikan uyruklu başka bir Yunanlı grupun, yine, C.I.A.'nin kiralayacağı bir uçakla, yarın Yunanistan'a inip, subay ve papazların alkışları arasında İstanbul'u ve Ege'yi istemeyeceklerinden o kadar emin miyiz?

Kıbrıs Türklerini şu yada bu kamufleli pazarlık altında faşist cuntaya teslim edecek bir Türk siyasî idaresinin, geçitli yeni baskılara, yeni şantajlara uğramaması için bir sebep kalmaz. Her seferinde aynı ölümlü dirim seçmesi ile karşı karşıya kalacaktır: ya Amerika'ya «darılmayıp» teslim olmak, ya da Amerika'ya karşı gerektiği gibi direnmek... Bilmeliyiz ki Kıbrıs konusunda yenilgiyi kabul etmek, Türkiye topraklarında da yenilgiyi kabul etmektir.

Şu halde Amerika'nın etkisinden kopmanın mümkün olup olmadığını, bir «alternatif» in bulunup bulunmadığını, konuyu özetleyerek gözden geçirelim:

Herşeyden önce ortada bir gerçek var, o da, Amerika Kıbrıs'ta bir üs kazanmak uğruna Türkiye'deki elli üsünü kaybetmeyi göze alamaz. Demek istiyorum ki, Kıbrıs'ta oyuna getirilmek istenen Türk siyasetinin etkili kozları var:

İki millî topluluğun Kıbrıs'ta eşit haklar altında federatif bütünlüğüne, üssüz ve bağımsız bir Kıbrıs'ılar Kıbrıs'ına razı olmadığı takdirde Amerika...

— Nato'dan 69 senesini beklemeden çekileceğimizi...

— Üslerini derhal kaybedeceğini bilmelidir.

«Millî» olmak vasfını taşıyan herhangi bir hükümet, bu kesin kozları cesaretle oynamak durumundadır.

Nato'ya ve yabancı üslere elbette düşman ilerici bir hükümetten bahsetmiyorum, Türkiye'nin bağımsızlığını sonuna dek savunmaya kararı, bağımsızlığı askeri, iktisadi, politik bakımdan gerçekleştirecek, Türk özelliklerini gözeterek sosyalist bir iktidardan söz açmıyorum, sadece bu iki kozun varlığını, millî bağımsızlığa, belki biraz olsun, saygısı kalmış iktidardaki siyasî çevreye hatırlatmanın doğru olacağını söylüyorum. Elbette ki bu iki kozun etkili olmaları için, bunun sadece bir blöf değil, metodu ve sonuçları göze alınmış sağlam bir karar olması lazımdır. Gerçek bağımsızlık siyasetine başvurduğu takdirde Türkiye acı bırakılır mı? Dış mali kaynakları tükenir mi?

Buna inanmak için kurulmakta olan yeni Avrupa'nın, Amerika ile gelişmelerini gömmemezliğe gelmeli. Atatürk'ü siyaset, istiklâl Harbi boyunca kapitalizmin gelişmelerinden faydalanmayı bilmiştir, yanılsızdan denebilir ki, askeri başarılar kadar, İngiliz Fransız emperyalizminin rekabetlerinden faydalananak elde edilen somut sonuçlar, zaferin kazanılmasında önemli bir rol oynamışlardır. Bu alanda genç ve cesur İnönü'nün satranççı kafası, Atatürk'e yardımcı olmuştur. Bu bir sır değil. De Gaulle'un liderliği altında kurulacak ve gelişmekte olan bağımsız Avrupa, Amerika'ya Akdeniz'den uzaklaştıracak bir Türkiye'yi, gıda ve mâlî güc bakımından, en ufak bir şüphe yok ki, tam olarak destekleyecektir.

Sayın Cumhurbaşkanı Sunay, Elize Sarayı'nda bunu sezinlemediler mi?

Türkiye'nin Amerikan yörlüğesinden çıkması, bağımsızlığa kavuşması, Avrupa'nın bağımsızlığı için de şarttır. «Atatürk'ten Ural dağlarına kadar Avrupa», mutlaka Anadolu yaylasından geçer.

Bağımsızlık yolunda, Millî idiliğimizi kazanma yolunda gerekecek iktisadi ve siyasî garantileri önceden elde etmek, Türk siyasetinin elindedir.

Kaldı ki, Atatürk'ün uyguladığı bağımsızlık siyasetine gerçekten dönersek bir Türkiye, ayrıca, şimdikinden kat kat daha geniş ölçüde, sosyalist memleketlerin ekonomik desteğine de güvenebilir. Sayın başbakan Demirel Kremlin'de acaba bunu sezinlemedi mi?

Amerika'nın Türkiye'yi gittikçe daha çok tedirgin eden emelleri, hor muameleleri mi bize güven verir, yoksa Avrupa kapitalist blokun ve sosyalist blokun elbirliği ile destekleyecekleri yeni bir Türk siyaseti mi? Cevap açık. Bağımsızlık siyasetinin, üstelik Üçüncü Dünyadaki yankıları hesaplanırsa, tutucu bir Türk hükümeti için bile faydaları ve üstünlüğü meydandadır.

Elbetteki Amerikan siyasetinden ve üslerinden arınmanın siyasiden başka, askeri zorlukları vardır. Silâh, silâh yedek parçaları, Amerika ile çeşitli yönlerden kurulan ilişkiler, alışkanlıklar, ordu için yeni sorunlara yeni çözümler bulma zorunlulukları hafife alınır konular değil, ancak bütün bu sorunlar bağımsızlığın bedeli olunca, Atatürk'ü Türk ordusu korkusuzca ve mükemmel bir lojistikle engelleri yenmesini bilir. Bağımsızlık hasretini, 1919'da olduğu gibi bugün de herkesten önce Türk ordusu duymaktadır. Örneğin Diyarbakır'da yabancı üs askerlerine karşı direnen subay ve askerler buna tanıklık edebilirler.

Problem can damarına gelelim: Sovyetler Birliği bağımsız bir Türkiye'ye saldırır mı? Bu soruya, yalnız Türkiye için değil, bütün Avrupa memleketleri için birden, «hayır» cevabı verilmelidir. Paktlı yada paktsız, Avrupa'nın herhangi bir memleketine saldırarak Amerika yada Sovyetler Birliği, Üçüncü Dünya Harbine başlamış olur, böyle bir kapışma, meydanı Çin'e bırakmak olacağına göre, her iki tarafın da askeri bir saldırıya baş vurması asla söz konusu değildir. Bö öge sürmektedir.

Amerika'nın ve adamlarının zaman zaman Sovyet tehlikesinden kuşkulandı gibi tavırlar takınmaları ekmeğinden olmaktan korkan NATO Genel Sekreteri cenaplarının yaygaraları, bu oyuna inanır gibi yapan burjuvazilerin Amerika'nın kucakına atılması «Sömürü» adında bir tiyatro oyununun gereğidir. «Ehveni ser» nazariyesi ise, tutasaklıktan başka bir açısı olmayan burjuva siyaset adamlarının utanmaz bir özürüdür. Buna 1919'da, parçalanmış bir Türkiye'de bile Atatürk gereken cevabı vermişti.

Kıbrıs'a gelince, kısaca denebilir ki, Yunan faşist cuntası ile imzalanacak herhangi bir anlaşmanın, Pire limanında su yüzüne çıkmış ölü bir bahkandan fazla değeri yoktur, kendinden ve Amerika'dan başka kimseyi temsil etmeyen Patakos'larla anlaşmaları, ne Kıbrıs halkları, ne Türk ne de Yunan halkları kabul edecektir. Çıkar yol, Amerikan emperyalizminin Orta Doğu'yu tehdit eden üs siyaseti ile çatışmaktır.

Kıbrıs Türkleri, giderek Yunanlılara, derhal yeni bir hayat kazandırmak elimizdedir. Faşizmden kurtaracağımız Kıbrıs Yunanlılarla kardeşçe ilişkiler kurmak zor olmayacaktır. Başarı Atatürk'ü bir siyasete bağdır.

Denebilir ki Amerika'nın «muazzam» etkisi yalnız Atina cuntası için değil, Demirel hükümeti için de geçerlidir. Dün bir çırpıda sayın İnönü'yi iktidardan uzaklaştıran yabancı gizli güçler, yeteri kadar uysallık göstermeyecek Başbakan Demirel'i de düşürecek kozları elinde tutmaktadır. Bu düşünce boş de-

KANELLOPULOS
(Niçin muhalefet?)

KONSTANTİN - SPANDİDAKİS - KOLLİAS
(Sağ cuntaya sağdan gelen darbe)

Yunanistan'da sağcı cuntaya sağcılar niçin karşı çıkıyorlar?

HALUK TANSUG

YUNANİSTAN'da askeri cuntaya karşı başta Kral Konstantin ve eski Başbakan Kanellopulos olmak üzere bir kısım sağcılar birden kampanyaya başladılar. Birleşik Amerika'nın gerici liderleri, Atina Cuntası'nı birdenbire yermeye koyuldular. Batı Bloku'nun komünizmin aleyhine olduğu ile inanan bazı çevreleri, Yunanistan askeri hükümeti aleyhine sıra sıra karar suretleri almaya yöneldiler.

Faşistliği malûm ve müseccel Atina Cuntası'na karşı, bu sağcı çevrelerin tutum değiştirmesinin nedeni nedir?

İlk bakışta soruyu inandırıcı biçimde cevaplandırmak zor görünebilir. Çünkü, Atina'daki askeri cuntayı iktidara getirenler, Amerikan kuklası sağcılardır.

Bugün aynı cuntaya karşı Amerikan taraftarı kuklalar neden kampanyaya girişmişlerdir? Yoksa, faşist maskesiyle iktidara gelmiş Atina cuntası, aslında sosyalist ya da komünist midir? Ya da, Amerikan kuklası gibi davranan Kanellopulos örneği bazı Yunan politikacıları, aslında demokrasi aynısı vatansever devlet adamları mıdır?

Mantiki görüşlerine rağmen, yukarıdaki ihtimaller varid olamaz. Zira, Washington'un dış politikasında ve dolayısıyla Yunanistan'da yürüttüğü planlarda mantık aramak abestir.

Sakat temellere dayatılmış Amerikan dış politikası, nasıl Vietnam'da Ortadoğu'da, Dominik'te, Güney Amerika kıtasında, Afrika kıtasında, Batı Avrupa'da hatâ üzerine hatâ işliyorsa, Yunanistan'da da aynı Amerikan dış politikası hatâyâ düşmüştür. Şimdi de

hatâsını bir başka hatâlı tutumla düzeltme çabasıdadır.

Güney Vietnam'da Diem'i iktidara getiren de Amerika idi, devirtip öldürten de... Saygon yönetimi başına General Ky cuntasını oturtan da Amerika idi, son düzmece seçimleri bahane ederek iktidardan indiren de...

Zaten, Amerika'nın "yardım" elini uzatıp felâkete sürüklediği bir ülke var mıdır?

İşte Yunanistan'daki en son olaylar tipik bir Vietnamlaşma'nın bizzat Amerika eliyle hazırlanması anlamına almamalıdır.

Söyle ki, bugün Atina cuntasına muhalefet eden Kanellopulos, başka yollardan ve başka usûllerle demokrasiyi devirme planları hazırlamış bir Batı kuklasıdır. Nitekim, Atina'nın akşam gazetelerinden "Estia", Kanellopulos'un henüz başbakan olduğu sıralarda, 20 Mayıs 1967 gecesi kendisini tutuklamağa gelen askeri darbe liderlerine şunları söylediğini yazmaktadır:

"... Size kim dedi ki, genel seçimlerden sonra iktidarı başkasına devreceklik? Siz, sadece bizden aceleci davranınız. Sizin bu gece yaptığınızı, biz de yapacaktık. Fakat müsait ortamda; zamanı geldiğinde..." (Bak: ANT, 2.6.1967, Sayfa 12)

Askeri cuntaya yakın Atina çevrelerinin bir diğer iddiasına göre ise, Kanellopulos'un bu sözleri, 20 Mayıs 1967 gecesi teyde alınmıştır. Olaya birkaç tanık vardır.

Demek oluyor ki, Atina Cuntası'na karşı başlayan akım, bir sağcı ve solcu mücadelesi değildir. Millî mücadele niteliği taşınmaz. Düpedüz sağcılar arası anlaşmazlık karakterindedir. Kompradörlük arası çıkar çatışmasıdır.

Ama neden?

Neden'in dört ayrı cevabı vardır:

Evvelâ, sağcı Faşist askeri yönetim, kendisinden Amerikalıların beklediği sonucu sağlayamamıştır. Yunanistan içersinde sol akımlar her geçen gün teşkilatlanmakta ve kuvvetlenmektedir. Bugünkü gidış devam ederse, 1968 başında, Yunanistan'da iç savaş patlaması beklenmektedir. Kısacası, Yunanistan'ın Vietnamlaşması ay

meselesidir. Washington bu durumdan tedirgindir.

Sonra, askeri faşist darbeyle kendilerine daha büyük çıkarlar sağlanacağını sanan Yunan mutlu azınlığı, bekledikleri büyük kârlara kavuşamamışlardır. Çünkü, ülkenin bozulmuş ekonomik ve siyasi durumu ile dünyanın zorlaşan ekonomik ve siyasi konjonktürü cunta üyelerine bu imkânı tanımamıştır. Neticede, darbeyi hazırlayan ve alkışlayan sağcı mutlu azınlık, gayrimümkün duruma düşmüştür. Üstelik, solcu karşı ihtilâl ihtimali karşısında telaşa kapılmıştır. Kumuru kendi siyasi tutumundan çok askeri cuntanın beceriksizliğinde bulunmuştur.

Daha sonra Yunanistan'da Amerikan taraftarı bir darbenin gerçekleştirilmesiyle bu küçük ülkeye öteden beri sızmış İngiltere'nin çıkarları hâleldir olmuştur. Dolayısıyla Yunanistan politik sahnesinde sessiz bir Amerikan - İngiliz çıkar çatışması baş göstermiştir. Başlangıçta askeri cuntayı destekleyen Washington, son zamanlarda İngiliz politik entrikaları karşısında sivil siyaset adamlarına öncelik tanıma eğilimine kapılmıştır.

Ve nihayet son İsrail - Arap savaşı ile Ortadoğu dengesinin Sovyetler lehine bozulması, tüm Akdeniz havzasını, dolayısıyla Yunanistan'ı yepyeni bir ortama sürüklemiştir. İsrail - Arap savaşından önce Washington'un planladığı dış politika hareketleri, İsrail - Arap Savaşı'ndan sonra uygulama kabiliyetini kaybetmiştir.

İşte, Atina Cuntası'nı iktidara getiren Amerika'nın ve onun kuklalarının şimdi aynı cuntaya karşı döngü nedenleri bunlardır. Ancak, Washington ve onun düşmensuyundaki kompradörlar, ne kadar yön değiştirmeye kalkarlarsa kalksınlar, "zarlar atılmıy" olabilir. Yunanistan'ı Vietnamlaşma'dan kurtarmanın imkânı artık bulunamayabilir. Dolayısıyla bu kıs Yunanistan'da bir iç savaş patlak verirse şaşmamak gerekir. Çünkü şimdiye kadar Amerika nereye "dostluk" elini atmışsa, orayı berbat etmiştir. Yunanistan'ın bu "kural"a istisna teşkil etmesi için hiçbir sebep yoktur.

Asya üretim tarzı ve Osmanlı toplumu

ARKADAŞIMIZ Sencer Divitçioğlu, geçen yıl yayınladığı "Asya Tipi Üretim Tarzı ve Arge-
lismis Ülkeler" adlı broşürden sonra şimdi de "Asya Üretim Tarzı ve Osmanlı Toplumu"
adlı yeni bir eser yayınlamış bulunuyor. (İktisat Fakültesi yayımları, 125 sayfa, 13,40 lira).
Geçen yıl yayınlanan ve bir hayli aceleyle geldiği belli olan broşür esey yankı uyandı-
rmas, tartışmalara yol açmıştı. Bu yıl yayınlanan ve hayli sabırlı ve titiz bir çalışma ürünü
olduğu belli olan eser ise genel bir sosyallikte karşılık. Oysa bilim adamlarımızın çevre
eserlerden, aktarma bilgilerden kendi öz gerçekliklerine doğru acımağa çalışmaları, özellikle
işçiyimizi marksist yöntemle incelemeye çalışmaları üzerinde önemli durulacak bir olaydır.
Sencer Divitçioğlu'nun çalışmasını öteki bilim adamlarımızın çalışmalarının izlemesi, geçmiş-
mizi ve günümüzü doğruya uygun olarak değerlendirmek bakımından çok yararlı olacaktır.

Divitçioğlu'nun kitabı üç bölüme ayrılmıştır: Asya Üretim Tarzı (Marx ve En-
gels'in yazdıklarına sadık kalarak Asya üretim tarzını açıklıyor); Osmanlı Toplumu (14. ve 15.
yüzyıllardaki Osmanlı toplumu); ve Asya mı Derebeylik Üretim Tarzı mı? Bir de ek var: Os-
manlı Toplumu'nun Kuruluşu. Ayrıca, kitabın sonunda, Asya Üretim Tarzı ve Osmanlı Toplumu
ile ilgili geniş bir bibliyografya yer alıyor.

Okurlarımıza Divitçioğlu'nun çalışması hakkında bir fikir vermek üzere kitaptan seçtiği-
miz bazı parçaları sunuyoruz. — F. N.

"Osmanlı toplumunda toprakların rekabesi dev-
lete aittir. Sipahi tımarla-
rının mevcudiyeti miri top-
rak rejimini hiçbir şekilde
aksatmaz. Bilâkis, sipahi tı-
marı tipi dirlik miri arazi
rejiminin mevcudiyetini i-
cabettirir. Genellikle vakıf
şeklinde kalıplanmış olan
zaviye mülkiyeti ile asker
ve ülema zümrelerinin mali-
kâneleri ise, hem istisnai
bir mülkiyet şeklidir, hem
de devletin devamlı deneti
altındadır. Bu bakımdan,
Osmanlı toplumunda hâ-
kim mülkiyet şekli miri
toprak rejimidir." (s. 38)

"Osmanlı toplumunda as-
li üretim aracı olan topra-
ğın mülkiyeti devlete ait-
tir, dedik. Soyut devlet sul-
tan, ülema ve asker üçlü-
sünden müteşekkıl hâkim
bir sınıf tarafından temsil
edilmektedir. Toprağın
mülkiyetinden yoksun olan
üretici sınıf ise reayadır.
Öyle ise, reaya tâbi sınıf-
tır. Bundan dolayı da, Os-
manlı toplumu sınıflı bir
toplumdur." (s. 44)

"Osmanlı köylüsünün sta-
tüsü ne iktisadî, ne de hu-
kukî bakımdan Orta-Çağ
serfinin tâbi olduğu şartla-
ra uymaz." (s. 46)

"Osmanlı insanının asıl
çelişkisi buradadır. Toprak-
la kendisi arasındaki ilişki-
den dolayı hür olan insan,
devletle ilişkisinde, sömü-
rülen sınıfın bir üyesi ola-
rak sömürülen sürüye da-
hildir. Böyle olunca, insan
sömürme için bir olay
olarak göremez. Osmanlı in-
sanının yabancılaşması bu-
radadır. Bireysel hürlik ve
sınıfsal sömürülme Osman-
lı insanının asıl karakteri-
dir. Kendisi anonim sömü-
rülürken, bireysel olarak,
bu sömürme olayını idrak
etmesine imkân yoktur. Sö-
mürme onun için dışkın,
yaşanılmayan bir olaydır.
Bundan dolayıdır ki, Os-
manlı toplumunda sömüren
devlet her zaman meşru ol-
muştur." (s. 47)

"Elde edilen toprak rantı
ile karışık artık-ürün, şu ya-

da bu şekilde belirlenmiş
bir reaya grubuna ait ol-
mayıp, devlete aittir." (s.
48)

"Artık-ürünün sahibi ne
bireysel köylü, ne de köyün
içinde herhangi bir zümre
olmadığından, bunun birik-
mesi, pazara akması ve do-
layısıyla mübadele ekono-
misine katılması bahis ko-
nusu değildir." (s. 51)

"Reyanın yarattığı art-
ık-üründen nasiplenene dev-
let ricali, reaya karşı ka-
mu iş ve hizmetlerini yeri-
ne getirmekle sorumlu ve
yükümlüdür." (s. 59)

"Osmanlı ekonomisinde
kişinin kişiyi sömürmesi
söz konusu değildir. Sömür-
me, devletin fonksiyonlarını
ifa eden bir sınıfın, üretim
fonksiyonlarını ifa eden
reaya sınıfını sömürmesi
şeklinde ortaya çıkar." (s.
63)

"Ticaret meta üretiminin
bir sonucu değil, devlet ve
devlet ricali tarafından elde
edilen artık-ürünün, nadi-
de eşya, lüks yoğaltım
malları, harp araçları v.s.
şeklindeki meta-a dönüşü-
münün bir sonucudur." (s.
67)

"Esnaf teşkilatları hiçbir
şekilde daha fazla artık-ü-
rün peşinde koşmaz. Bunun
vargısı olarak ekonomide,
köy birimlerinin kendine
yeter karakterlerinin bir
sonucu olan durağan hal,
sanayideki durağan hal ile
tamamlanır." (s. 68)

"Sınıf açısından reaya ve
devlet ricali olarak ayrılan
sınıflar, ekonomi açısından
kır ve şehir olarak birbirin-
den kopmuştur. Bundan do-
layı, şehir ekonomisi için
tek taraflı işleyen bir işbölü-
mü (toprak rantından ya-
rarlanma), köyün ve dolay-
siyle taşranın devamlı su-
rette ihmal edilmesine yol
açmıştır." (s. 69)

"XIV. ve XV. yüzyıllar-
da Osmanlı iktisadî siste-
minin kendine karşı, iki
yönde gelişme istidadı gös-
terdiğini müşahade ediyor-
ruz. Bunlardan ilki, klasik
derebeylik, ikincisi özel mül-

kiyettir. Osmanlı toplumu-
nun istikrarı, hernekadar
sistemin ilk yönde gelişme-
sini önlemişse de, ikincisi,
özellikle gelecek yüzyıllar-
da, Osmanlı iktisadî siste-
mini bozmuş ve yeni bir
hâkim mülkiyet ilişkisinin
temellerini atmıştır." (s. 70
- 71)

"Osmanlı toplumunda ca-
ri mülkiyet ilişkilerinden
kurtulmak için hâkim sını-
fın seçtiği asıl yol, vakıf-
lardır. Hayri vakıf kisvesi
altında kurulan vakıflarla
bir çeşit özel mülkiyet ya-
ratılmış oluyor ve böylece,
gayri menkul gelirin kolay-
lıkla varislere intikali
sağlıyordu." (s. 72)

"Devlet ricali elinde bir-
ken gelir ticaret kanalıyla
piyasaya arz edilince gelirin
yeniden-bölüşülmesi tüccar
zümresi lehine olur. Böyle-
ce büyük rant sahipleri ile
tüccar ve tefeci zümresinin
artan iktisadî gücü, birik-
tirilen nakdi sermayeyi
yatıracak bir yer arayacak-
tır. Bu fonların bazı ellerde
birikimi... gelecek yüzyıllar-
da toprakların özel mülkiye-
te geçiş sürecini hızlandır-
acaktır." (s. 73)

"Bir iktisadî fonksiyon
üzerine kurulan reyanın ve
devletin anonim varlığı,
toplum içinde birey-insanın
yetişmesini engellemiştir.
Osmanlı toplumunun devlet
ve reaya arasında birlik ya-
ratan iktisadî rasyoneli, bi-
reyin toplum içinde özel
ve bağımsız olarak ortaya
çıkmasını önlemiştir. Top-
luluk içinde birey, ancak
devlete bağlıdır." (s. 98)

"Bu yakınsaklık ve ı-
raksaklıklar genel bir çer-
çeve içinde Osmanlı toplu-
muntı Asya üretim tarzına
yaklaştırmaktadır, kanaat-
ındayız. Yalnız şu farkla-
ki, Osmanlı toplumunda
devletin yaptığı kamu iş ve
hizmetleri toprak faktörüne
değil, fakat insan faktörü-
ne doğru yönelmiştir ve Os-
manlı ekonomisinde meta ü-
retiminin hâkim olduğu şe-
hir kesimi çok gelişmiştir." (s. 89)

ODTÜ açılış
töreninden bir
görünüş

"Amerika ile mücadele edeceğiz!"

■ Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin açılışında
Öğrenci Birliği Başkanı Haksever, gençliğin ka-
rarlarını açıkladı.

ORTADOĞU Teknik Üniver-
sitesi'nin geçen pazar günü ya-
pılan açılış töreninde Öğrenci
Birliği Başkanı Cengiz Hakse-
ver'in yaptığı konuşma, Türki-
ye'deki demokratik güçlerin en
etkililerinden biri olan Üniversi-
te gençliğinin yurt sorunları kar-
şısında nasıl uyum ve sorum-
luluğunu müdrik bulduğunu
bir kere daha ortaya koydu.

Cumhurbaşkanı Sunay ile hü-
kümet üyelerinin de bulunduğu
toplantıda, Orta Doğu Teknik
Üniversitesi Rektörü Kemal
Kurdaz, üniversiteye yaptığı
yardımlardan dolayı Amerika'yı
"dost" olarak kabul ederken,
Haksever, Amerikan yardımı adı
altında oynanan oyunları açık-
layarak Amerika'yı Türkiye'nin
başlıca düşmanı olarak ilan et-
ti, ve mücadelenin bu yıl daha
da şiddetlendirileceğini bildirdi.

Haksever'in konuşması, tö-
rende bulunan öğrenciler tara-
fından alkışlarla tasvip edilir-
ken, başta Cumhurbaşkanı Su-

nay olmak üzere, Senato Başka-
nı Atasagun, Meclis Başkanı
Bozbeyli, hükümet üyeleri ve
üniversite yöneticilerinin bu ko-
nuşmadan hiç memnun kalma-
dikları dikkati çekiyordu.

Büyük önem taşıdığı halde,
Haksever'in konuşması, ertesi
gün gazetelerde de kısaca geçi-
tirildi. Gençliğin yurt sorunda-
rı karşısındaki uyanıklığını ve
emperyalizme karşı mücadelesini
ortaya koyan Haksever'in
konuşmasını geniş şekilde ö-
zetleyerek ANT sütunlarına alı-
yoruz:

"Kısa zamanda büyük bir ge-
leşme gösteren üniversitemizin
ve onun öğrencisinin Türkiye-
deki yerini saptamamız gerekir.
Her şeyden önce üniversitemiz,
geri bırakılmış bir ülkenin ün-
versitesi ve öğrencileri de yine
geri bırakılmış olan ülkelere
çocuklarıdır. Ve ülkemiz baş-
kızılın sandığı gibi, gelişen ya-
da gelişme yolunda olan bir ş-
ke de değildir. Eğer gelişme be-

Kanton'da İsyan

Büyük Fransız yazarı
André Malraux'un en gü-
zel romanlarından biri o-
lan "Les Conquérants"ı
Atilla İlhan dilimize çe-
virdi ve Varlık Yayınevi
büyük eserler kitaplığında
6 Lira fiyatla yayınladı.
Bu çeviri bu ayın önemli
edebî olaylarından biridir.
(Ant Der: 330)

ORHAN KEMAL'İN
SON ROMANI

ARKADAŞ ISLIKLARI

Yakında çıkıyor

Uğural Yayınevi
Nuruosmaniye, Mengene
Sok. Diba Han No: 4.
Cağaloğlu - İstanbul
(Ant Der: 331)

günün dünden farklı oluğu ve ülkenin bir-iki yenilik görmesi, fakat buna karşılık halkın yaşam düzeyinin bir türlü değişmemesi olarak kabul edilirse mesele yok. Fakat bu gelişme değildir. Endüstrileşmiş, belirli bir yaşama düzeyine ulaşmış, ekonomik refahlarını sağlamış ve daha da gelişen ülkelerle aradaki farkın kapanmasıdır gelişme. Yani ülkenin ağır endüstrisini kurması, işsizliğin kalkması, ulusal gelirin artması gelişmedir. Yoksa kurulan bira, gazoz, kolonyalar, fabrikaları, lüks konut yerlerinin sayısının artışı, çok çok katlı binaların, asfalt yolların yapılması, lüks eğlence yerlerinin, araba sayısının artışı değildir. Bütün bu ölçülere vurulduğu zaman Türkiye'nin durumu korkunç bir tablo olarak ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'nin geri bırakılmışlığının nedenlerini incelerken öncelikle dış güçlerden bahsetmek gerek. Dış güçler deyince aklımıza endüstri devrimini geçirmiş, gelişen ülkeler ve bunların başında kapitalizmin son aşamasında bulunan Amerika gelmektedir. Yani emperyalist Amerika...

Amerika'nın en korktuğu şeylerden biri, geri bırakılmış ülkelerdeki milliyetçi hareketlerdir. Böyle uyanığın başladığı ülkelerde Amerika bütün hünerlerini ortaya koyup millî cepheyi parçalamak, uyanığı durdurmak istemektedir. Hatta bu yolda gizli casusluk teşkilatı marifetiyle başbakanlar bile devirmektedir. Amerika bu ülkelere yeni sömürgecilik araçlarını kullanarak yavaşmaktadır. Tüm geri bırakılmış ülkelerde bulunan ekonomik ve sosyal sınıfları gayet iyi tanıyan Amerika, kendisiyle işbirliği yapacak sınıflara yavaşmakta ve sömürü sistemini kurmaktadır. Türkiye'de çıkarları çatışmayan üç sınıf, yani toprak ağaları, ticaret ağaları, ve kompradorlar, tam bir dayanışma halinde, ekonomik düzenin bozulmasına, değişmesine tamamiyle karşıdirlar. Ve sırtlarını dış güce, yani Amerika'ya dayamışlardır.

İşte böyle bir tablo karşısında halkın verdiği vergilerle okuyan üniversite öğrencisinin durumu söz konusudur. Bizim yıllarca okuduğunuz ve her biri

yüzlerce sayfa tutan kitaplar bizi vergileriyle okutan, fakat kendi çocuğuna okuma olanağı sağlayamayan halktan bahsetmez. Böyle bir imtiyazlı durumda iken, halkın sayesinde okuyan öğrencilerin görevi, diplomayı aldıktan sonra bu bursalık dış düzenin devamına ses çıkarmadan yaşamak değil, bu durumu halk yararına değiştirmektir. Halktan yana olan, halkın çıkarını koruyan bir düzenin kurulmasına çalışmaktır.

Bugün Türkiye'nin başbelası olan bir Amerika vardır. Bugün dünyada ne kadar ezilen, sömürülen ulus varsa ve dünya barışı bir türlü sağlanamıyorsa, bunun suçlusu Amerika'dır. Bunun artık gizlisi saklısı kalmamıştır. Amerika kendi sınırlarına, ama askeriyle, silahıyla, üsleriyle, a-

CENGİZ
HAKSEVER
— Halka doğru —

ma CIA'sı, AID'si, her türlü ekonomik kuruluşları, şirketleriyle ABD sınırları içine sokulmadıkça geri bırakılmış uluslar için kurtuluş hayalden başka bir şey değildir.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencileri, sorumluluklarını kavramaya başlamışlardır. Üç yıldır büyük değişiklikler geçirmektedir. ODTÜ öğrencisi, Halktan yana eylemleri gün geçtikçe yoğunluk ve ağırlık kazanmak-

tadır. Bu yıl Amerika'ya açılan savaş açan ODTÜ'lüler, sorunlarımızı anladıkça, bunu halka aktarmaya çalışmaktadır. Halkımız da sandığı gibi uyanmamaktadır. Korkunç bir uyanış içindedir. Hemen hemen tüm sorunlarını bilmektedir. Ve aslında biz Anadolu'dan çok gerideyiz bu konuda.

İşte biz gençlik olarak böyle konularla, yani Türkiye'nin temel sorunlarıyla uğraşıyoruz. Biz

bütün yurtseverliğimizle bunları araştırıp ortaya çıkardıktan sonra halka anlatırken eylemimizden çıkarları bozulanlar bize çeşitli yollarla baskı yapmaktadır. Öğrenciler dersleriyle uğraşın, siyaset yapmayın, diyorlar. Gençlik örgütleri bu yüzden kapatılmak isteniyor ve hakkımızda dava üstüne dava açılıyor. Gençliği ezme için toplum polisi diye ayrı bir teşkilat, zırhlı birlikler kuruluyor. Gençliği ve Türkiye'deki ileri, devrimci, halktan yana güçleri durdurmak için anayasanın değiştirilmesi düşünülüyor. Bunlar faşist bir rejimin özlemini gösteriyor. Fakat biz bugünkü eylemimizi, yani Türkiye'nin temel sorunları ile olan ilgimizi bırakmayacağız. Atatürk üç beş ağaya, kompradora ve Amerika'ya bırakalım, peskeş çekelim diye emanet etmedi cumhuriyeti bize...

Artık şunu kesinlikle belirtmek gerekiyor: gençlik olarak ezilen, sömürülen fakat her şeyimiz olan Türk halkından yana mıyız, yoksa üç beş ağadan, kompradordan ve Amerika'dan yana mı? Bunu kesin olarak saptamamız ve bu yönde eyleme geçmemiz gerekiyor. Benim umudum odur ki, Türk Gençliği, Ata'sına verdiği sözü tutacak, cumhuriyetin ve devrimlerin bekçisi olacak, bunları zayıf düşürecek en küçük veya en büyük bir hareket ve bir kıpırtı duydu mu, bu memleketin polisi vardır, jandarması vardır demeyecek, hemen müdahale ederek kendi eserini koruyacaktır!"

TÜST

İyi planlanan ve yürütülen bir reklam ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkar, karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

Basın: 23284/332

İMECE

78. sayı ile değişik bir sayı olarak çıktı. "Ulusal Kurtuluş Savaşı ve Köylüler" konusuna değinen çeşitli yazılar ve güçlü çizimler var bu sayıda

İçindekiler : Ceyhan Atif Kansu, Talip Apaydın, Nebi Dadaloğlu, Fakir Baykurt, Dursun Akçem, İsmail Gençtürk, Ahmet Köklügüller, Pakize Türkoğlu, Hâşim Kanar, Abdülkadir Bulut ve daha birçok imzalarla...

Yıllık Abone : 12,50 TL. P.K. 373 Ankara
(Ant Der: 334)

GRİPİN

Lumbago, Siyatik ve Romatizma ağrılarına karşı

FAYDALIDIR

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

Yeni Ajansı: 7341/7345/333

SAVCILAR BUNA NE BUYURUR?

SOSYALİST yazarların, anayasama tanıdığı hakka dayanarak olayları sınıf açısından değerlendirmesi dahi cumhuriyet savcıları tarafından "çeşitli sınıfları birbirine karşı tehlikeli surette kin ve adavete teşvik etmek" sayılarak arka arkaya ceza dâvaları açılırken, iktidar organları görülmemiş bir pervasızlık içinde vatandaşları zorbalığa, insan avına, cinayete, katliama teşvik etmekte ve bunlara karşı hiçbir kanun maddesi harekete geçirilmemektedir.

Geçen pazar günü Son Havadis Gazetesi'nin ikinci sayfasında E. General Hayati Ataker imzasıyla yayınlanan bir yazıda bütün cezai müeyyideler açıkça hiçe sayılarak şunlar yazılmıştır:

"Ceza görseler de, hapishanelerde yatınsalar da yine yazacaklarım. Böyle küfürnameleri mi, böyle hakaretleri mi, aciz ifadesi tehditnameleri mi yazacaklarım? Yazınlar, bunlar. O yazıları kendilerini teshir ediyorlar, sapık düşünce ve fikirler, ağız dolusu küfürler, tecrübeler, milletle şiddetli bir tiksinti uyandırmıştır. Bunlar milleti istediklerinden fazla uyarıyor, bu yazıları hangi ideoloji hesabına yazdıklarını öğretmiştir. Demirperde aracılığı ile aldıkları ödüllerden de milletin haberi vardır.

Bu defa hesap sorma sırası millettir. Şimdi meydana boş bulduklarını sananlar, hainler avı başladığı zaman sığınacak bir deliğin hasretini çekeceklerdir.

Damarlarında asil Türk kanı taşıyan bütün vatandaşlarımıza

Danıştay da Komünist oldu!

Hükümet, kanunun verdiği yetkiyi kullandı, grevi bir ay erteledi, bu karar pek doğru, pek yararlı ve pek haklıdır. Şirketin hizmetini felce uğratmak madem ki silahlı kuvvetlerin vazifesini felce uğratıyor, Türkiye'nin güvenliği aleyhinedir. Hükümetin kararına bilerek itiraz edenlerin hep solcu, sosyalist ve komünist kompradorlar olduğuna dikkat etmiyor musunuz?

Tercüman'ın Notu: Bu yazı Danıştay'ın Hükümetin Harp İş grevini erteleyen kararı durdurmasından evvel yazılmıştır.

KADİRCAN KAPLI
(Tercüman - 4.10.1967)

sesleniyorum; kendilerini yazın-lara iyi hazırlasınlar, yok edilecek hain ve vatanseverleri iyi tanı-sınlar, gazetelerde çıkan res-imleri kesip ceplerinde sakla-sınlar, imkân bulurlarsa adres-lerini de öğrensinsinler, vatan ha-luleri avına çıkacakları zaman lüzum olacaktır.

Egemen sınıflar tarafından "hain", olarak damgalanan bu memleketin en seçkin değerle-rine karşı, aldatılmış halk kit-lelerini tahrik etmek, herhangi bir zamanda "hain avı" düzen-leyerek hepsini yok etmek... Bu işin hazırlığı da gımdiden yapı-lacak, sosyalist düşünceleri ve

Bu millet vatanseveri ve haini çok iyi tanır, onu inanca-larından ayırmak kolay değildir, bir kere damgayı vurmaya gö-rün. Onları onun eliyle kimse kurtaramaz.

Yazının amacı gayet açıktır:

halkın çıkarlarını savunan ya-zarların eşkali ve adresleri tes-bit edilecek ve günü gelince cankırımı kolaylıkla yürütüle-cektir.

Öte yandan, Ümmetçi gazete-lerde husumet tahrikçiliği daha geniş olarak yürütülmekte, ken-di fanatik görüşlerini kabul et-meyen herkese karşı "cihad" ilân edilerek müslümanların mal-ları ve canlarıyla bu cihada ka-tılmaları istenmektedir.

Bu konuda en ağır yayınları yapan Bugün Gazetesi'nde Me-hmet Şevki Eyyi, 5 Ekim tarihlin-de aynen şunları yazmıştır:

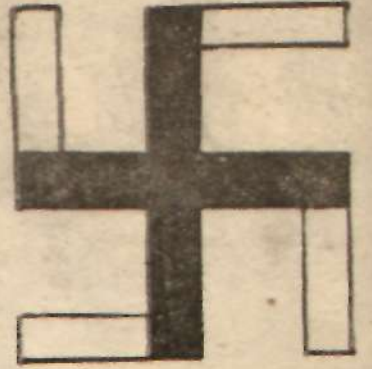
"Allah yolunda malları ve can-larıyla cihad etmeye uyusuk ve ihtiyatkar (!) zevâtın nazarı dikkatige aşağıdaki âyet-i kerime meâlini arzederim:

Ey imân edenler! Size ne ol-du ki: Allah yolunda hep bera-ber savaşa çıkan, denildiği za-man yere çakılıp kaldınız. Ahiretten vazgeçip yalnız dünya hayatına mı razı oldunuz? Fakat bu dünya hayatının fay-dası, ahiretin yanında pek az-dır.

Eğer (Allah yolundaki bu sa-vaşa) çıkmazsanız, Allah size can yakıcı bir azabla azab e-der..."

Bâbâlıde Sabah Gazetesi'nde N. Mustafa Polat ise, "komünizm düşmanlığı ticareti" yap-mak üzere yayınlanmış kitapla-rın devlet tarafından satın alın-masını tenkit eden yazarlara "Rus Meddahları" başlığı altında saldırarak şöyle demektedir:

"Elbette ki milletimizin haki-katleri bilmesi; komünizmin ne büyük bir belâ olduğunu anla-ması; ne korkunç bir sefalet ve istibdat demek olduğunu kavra-ması için devlet, komünizm a-leyhtarı neşriyatı destekleyecek, yardımda bulunacak, hattâ on-ları memleketin her tarafına da-ğıdacaktır. Bunda anormal bir taraf yoktur. Lâkin sosyalist yazarlar, halkı kandıramaya-caklarını bildikleri ve bu neşri-yatın da ipliklerini pazara çı-

YUNAN HAÇI

YUNAN CUNTASI

(Tercüman)

kardığını anladıkları için böyle bir taktiğe başvurup devleti it-ham ederek, kudurganlıklarını tatmine çalışıyorlar. Ümmetçi yazar, bundan sonra, sosyalist yazarlara şu tehditte bulun-maktadır:

"Boşuna gayret ediyorlar. Mül-letimiz neyin iyi, neyin kötü olduğunu gayet iyi biliyor. Ko-münizmin ne demek olduğunu tam mânâsıyla anlamış, kızallar için cephe birliği meydana ge-tirmeğe başlamıştır. Bu Rus meddahların defterleri elbette ki düülecektir."

Evet, bütün bunlar geçen haf-ta içinde Türkiye'de yazılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin sav-cıları bunlara ne buyuracaklar-dır?

DUA!

Mübarek Recb'in birin-de bu fakir, hamdele ve salveleden ve müstecab dualardan sonra şu dilek-lerde bulunacağım:

- İslâm düşmanlarının; komünistlerin, sosyalistle-rin, siyonistlerin ve mason-ların kahrolması,
- Avrupa'da bir devletin islâmiyeti kabul ederek dünyaya örnek olman ve bugünün fânik müslüman-larına ibret olman,
- Seldhaddin Eyyubî, Fatih Sultan Mehmed, Şeyh Sâmîl ve benzeri mücahit-ler gibi cihad kartallarının zuhur ederek İslâm üm-metini peşlerine takıp İlä-yı kelimetullah etme-leri...

Allah cümlemizi, Rıza-yı ilâhisini kazanan kullar cümlesine ilhak eylesin.

MEHMET ŞEVKET EYĞİ
(Bugün - 4.10.1967)

ACABA DAMADIN YÜZÜ KIZARIYOR MU?

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin Öğrenci Birliği Başkanı, üniversitesinin açılış tö-re-ninde Amerika'ya atez çıkarmış. Amerika'ya "Türkiye'nin bay belası" olarak nitelemiş...

Bu ateşli genç, makine yükses mühendisi olacağını söylüyor. Ben on yıl sonra, makine yükses mühendisi Cengiz Haksover ile buluşmayı istiyorum. Kimbilir şimdi söylediklerine o vakit ne kadar gülecek, aynı zamanda, bunları gayet minnetnane bir anda, kendi ülkesinin Cumhurbaşkanı, kendi üniversitesinin rektörünü, öğretmenlerini müşkül mevkide bırakarak söylediğinden dolayı nasıl kızaracaktır?

METİN TOKER
(Milyet - 4.10.1967)

ANTIN NOTU: Cengiz Haksover, herhalde on yıl sonra da bugün söyle-diklerine gülmeyecek, belki söylediklerini gerçekleştirmenin gururu içinde olacak-tır. Acaba damat bey on yıl önce söylediklerinden dolayı bir parça utanç duymak-ta mıdır? Yüzü kızarmakta mıdır? Paşa'ya damat olmadan önce hazret Men-dere'sin yakışıklılığını yapardı da...